

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18

Masná 18, 110 00 Praha 1

Vyšší odborné studium

Vzdělávací program: **37-41-N/04 Dopravní logistika a obchod**

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

**Téma: Přeprava zbraní, vojenského materiálu a zboží
dvojího užití v letecké dopravě**

VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
A STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA DOPRAVNÍ
MASNÁ 18, 110 00 PRAHA 1

Vyšší odborné studium

Vzdělávací program: 37-41-N/04 Dopravní logistika a obchod

Školní rok: 2014/2015

Studijní skupina: DLO 3

Jméno a příjmení: David Mrázek

ZADÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Téma: **Přeprava zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě**

- ☐ Vývoj přepravy zbraní
- ☐ Podmínky při přepravě
- ☐ Zajištění přepravy
- ☐ Legislativa
- ☐ Realizace konkrétní přepravy

Rozsah minimálně 20 normostran formátu A4 (bez příloh)

Úprava dle Přílohy č. 1 - Způsob zpracování a pokyny k obsahu a rozsahu absolventské práce

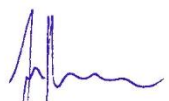
Vedoucí absolventské práce: **Mgr. Petr Fleischman**
VOŠ a SPŠD, Praha 1, Masná 18
Masná 18, 110 00 Praha 1

Konzultant absolventské práce: **Jindřich Zeman**
České aerolinie a.s.
Jana Kašpara 1069/1, 160 08 Praha 6

Datum zahájení práce: **5. prosince 2014**

Datum odevzdání práce: **5. května 2015**

V Praze dne 1. prosince 2014

Ing. Josef Ineman
ředitel školy

Prohlašuji, že absolventskou práci jsem vypracoval samostatně na základě uvedeného seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím, aby tato absolventská práce byla použita k výukovým účelům Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy dopravní, Praha 1, Masná 18.

V Praze dne 4. května 2015

.....

podpis žáka

Poděkování

Velice rád bych poděkoval mému konzultantovi JINDŘICHU ZEMANOVI ze společnosti České aerolinie, a.s. za odborné vedení, rady a spolupráci při získávání údajů a potřebných dokumentů pro praktickou část absolventské práce.

Mé poděkování patří též Mgr. PETRU FLEISHMANOVI za cenné rady, věcné připomínky, vstřícnost při konzultacích a za vedení práce během jejího tvoření.

Shrnutí

Tato absolventská práce pojednává o přepravě zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě. Práce byla zpracována v pracovním prostředí společnosti České aerolinie, a.s., přesněji v organizační jednotce Cargo, která se zaměřuje na přepravu zboží v letecké dopravě, případně náhradní pozemní dopravou.

První kapitola absolventské práce představuje čtenářům společnost České aerolinie, a.s. Seznamuje s podnikatelskými aktivitami společnosti, její historií, členěním a podobně.

O tom, jak se postupně vyvíjela přeprava zbraní, pojednává kapitola druhá. První část kapitoly je o všeobecném rozvoji přepravy tohoto a podobného zboží. Druhá část kapitoly se poté zaměřuje na přepravy zbraní a vojenského materiálu, které byly uskutečněny společností České aerolinie, a.s. od začátku roku 2010 do konce února roku 2015. Čtenáři zde mohou vidět různá statistická srovnání a další zajímavá fakta.

V pořadí třetí kapitola řeší podmínky při přepravě. Ukazuje například, jaké zboží či jaké jeho množství je možné přepravit osobními letadly, výhradně nákladními letadly a také se zmíní o zboží, které se přepravovat leteckou dopravou dokonce nesmí. Řeší přepravu i z hlediska bezpečnosti a dále jakým způsobem má být přepravované zboží zabaleno, označeno a jak se s ním má či nemá manipulovat.

Čtvrtá kapitola přibližuje, jakým způsobem probíhá zajištění přepravy a jakým způsobem je přeprava realizována. Ukazuje jednotlivé kroky obchodního případu a jeho průběh, povinnosti či odpovědnost smluvních stran apod.

Legislativa je název páté kapitoly, jenž čtenáře seznamuje se zákony, manuály, úředními věstníky Evropské unie atd., které upravují podmínky přepravy zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití. Zmiňuje se také o licencích a povolení k přepravě.

V poslední kapitole autor ukazuje příklad realizace konkrétní přepravy vojenského materiálu. Čtenáře seznamuje s průběhem přepravy a dokumenty, které zboží doprovází.

Cílem této absolventské práce je popsat, analyzovat, shrnout a zhodnotit přepravu zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě.

Summary

This graduation thesis deals with the transportation of weapons, ammunition and dual-use goods in air transport. The thesis was elaborated in the work environment of company Czech Airlines, precisely in an organizational unit Cargo, which is focused on the transport of goods by air transport, or substitute ground transportation.

The first chapter of the thesis presents to readers company Czech Airlines. Introduces with the business activities of the company, its history and other.

About how it evolved over arms shipments, discusses chapter two. The first part of the chapter on the general development of the transport. The second part of the chapter then focuses on the transport of weapons and ammunition, which were transported by Czech Airlines, between the beginning of 2010 until the end of February 2015. The readers can see the various statistical comparison and other interesting facts.

The third chapter addresses the conditions during transport. It shows, for example, what products or what its quantity can be transported by private planes, only by freight aircraft and mentions goods that are forbidden to be transported by air. Solves transportation in terms of safety and how should be transported goods packed, marked, and how to use it or not during manipulation.

The fourth chapter discusses how to ensure the transport takes place and how transportation is realized. It shows the various steps of the business case and its progress, obligations or responsibilities of the contracting parties, etc.

Legislation is the title of the fifth chapter, which introduces to readers the laws, manuals, etc., which govern the conditions of carriage of weapons, military equipment and dual-use goods. It also mentions licenses and permits to transportation.

In the last chapter, the author shows an example of a transportation of ammunition. Acquaints readers with the shipment and documents accompanying the goods.

The aim of this graduation thesis is to describe, analyze, summarize and evaluate transportation of arms, ammunition and dual-use goods in air transport.

Zusammenfassung

Diese Absolventenarbeit behandelt Transport von Waffen, Militärmaterial und Waren zweierlei Benutzung in Flugverkehr. Die Arbeit wurde im Arbeitsmilieu von ČSA, AG, genauer in der Organisationseinheit Cargo ausgearbeitet, die sich mit Transport von Waren in Flugverkehr, beziehungsweise mit Lkws beschäftigt.

Das erste Kapitel der Absolventenarbeit stellt Lesern ČSA, AG vor. Sie macht sich mit unternehmerischen Aktivitäten, ihrer Historie, Gliederung und andere bekannt.

Darüber, wie sich der Transport der Waffen allmählich entwickelt hat, behandelt das zweite Kapitel. Der erste Teil ist über allgemeine Entwicklung des Transportes dieser und ähnlicher Waren. Der zweite Teil des Kapitels befasst sich mit dem Transport der Waffen und mit dem Militärmaterial, die von ČSA, AG.

Das dritte Kapitel löst Bedingungen bei dem Transport. Zum Beispiel welche Waren oder in welcher Menge es mit Personenflugzeugen, ausschließlich mit Frachtflugzeugen möglich ist zu transportieren, und auch erwähnt Waren, die mit keinen Flugzeugen transportieren dürfen. Es löst den Transport auch in Hinsicht auf Sicherheit und so weiter.

Das vierte Kapitel bringt nahe, wie Sicherung des Transportes verläuft und wie der Transport realisiert wird. Es zeigt einzelne Schritte des Geschäftsfalls und seinen Verlauf, Pflichten oder Verantwortlichkeit von Vertragsseiten und andere.

„Legislative“ ist das fünfte Kapitel, das sich die Leser mit Gesetzen, Handbüchern Amtsblättern der Europäischen Union usw. bekannt macht, die die Bedingungen des Transportes von Waffen, Militärmaterial und Waren zweierlei Benutzung herrichten.

Im letzten Kapitel zeigt der Autor ein Realisierungsbeispiel des konkreten Transportes des Militärmaterials. Er macht sich die Leser mit Verlauf des Transportes und Dokumenten bekannt, die die Waren begleiten.

Das Ziel dieser Absolventenarbeit ist den Transport der Waffen, des Militärmaterials und der Waren zweierlei Benutzung zu beschreiben und analysieren, zusammenzufassen und auszuwerten.

Obsah

ÚVOD.....	1
1. PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI ČESKÉ AEROLINIE, A.S.....	2
2. VÝVOJ PŘEPRAVY ZBRANÍ.....	4
2.1. CELOSVĚTOVÝ VÝVOJ PŘEPRAVY ZBRANÍ	4
2.2. VÝVOJ PŘEPRAVY ZBRANÍ SPOLEČNOSTÍ ČESKÉ AEROLINIE, A.S.	8
3. PODMÍNKY PŘI PŘEPRAVĚ	12
3.1. KLASIFIKACE NEBEZPEČNÉHO ZBOŽÍ	12
3.2. KOMBINOVÁNÍ NEBEZPEČNÉHO ZBOŽÍ V NÁKLADOVÉM PROSTORU LETADLA	13
3.3. OBALY A OBALOVÉ SKUPINY	14
3.4. ZNAČENÍ ZÁSILEK	16
3.6. BEZPEČNOST PŘI PŘEPRAVĚ	17
4. ZAJIŠTĚNÍ PŘEPRAVY	18
4.1. ZAJIŠTĚNÍ PŘEPRAVY	18
4.2. DOKUMENTY K PŘEPRAVOVANÉ ZÁSILCE	19
4.3. ODPOVĚDNOST PŘI PŘEPRAVĚ ZBOŽÍ	21
4.4. KOMUNIKAČNÍ SYSTÉMY	21
4.5. MANIPULAČNÍ A PŘEPRAVNÍ JEDNOTKY V LETECKÉ DOPRAVĚ	22
5. LEGISLATIVA	24
5.1. LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY	24
5.2. LICENCE A POVOLENÍ	26
5.3. LETECKÉ ORGANIZACE.....	27
5.4. ÚMLUVY	29
5.5. ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ	30
6. REALIZACE KONKRÉTNÍ PŘEPRAVY	32
6.1. INFORMACE O PŘEPRAVĚ.....	32
6.2. SPOLEČNOSTI PODÍLEJÍCÍ SE NA PŘEPRAVĚ ZÁSILKY.....	33
6.3. PRŮBĚH PŘEPRAVY	34
6.4. PŘEPRAVA Z HLEDISKA DGR.....	36
6.5. HODNOCENÍ	37
ZÁVĚR.....	38
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	
SEZNAM OBRÁZKŮ	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM PŘÍLOH	

Seznam pojmů

DOPRAVA - Odvětví hospodářství, zajišťující přemísťování osob a věcí.

DOPRAVCE - Vykonavatel přepravy za pomoci vlastních dopravních prostředků.

KNIHOVÁNÍ - Rezervace přepravní kapacity v náklad. prostoru letadla na letecké lince.

LETADLO - Zařízení schopné vyvozovat síly, nesoucí jej v atmosféře.

NÁHRADNÍ LETECKÁ PŘEPRAVA - Přeprava zásilky jiným způsobem než letecky na letecký nákladní list a pod číslem letecké linky.

NEBEZPEČNÉ ZBOŽÍ - Rizikové předměty a látky, které svými vlastnostmi a povahou mohou ohrozit zdraví osob, životní prostředí, bezpečnost či majetek. Jsou definovány v předpisu IATA Dangerous Goods Regulations.

OBAL ZÁSILKY - Nádoba či materiál bezpečně zadržující obsah zásilky během přepravy.

ODESÍLATEL - Subjekt vystupující v leteckém nákladním listu jako odesílatel zboží, jenž předá zboží leteckému dopravci či zástupci k přepravě.

PŘEPRAVA - Účelové přemístění osob, zboží či zvířat z jednoho místa na jiné.

PŘEPRAVCE - Objednavatel přepravy u dopravců, který si nechá platit za zprostředkování.

PŘEPRAVNÍ SMLOUVA - Dokument obchodního charakteru mezi dopravcem a odesílatelem či jeho zástupcem. Uzavření přepravní smlouvy se prokazuje vyplněným (leteckým) nákladním listem potvrzeným dopravcem.

PŘÍJEMCE - Subjekt vystupující v leteckém nákladním listu jako příjemce zboží a jemuž je od leteckého dopravce předáno přepravované zboží.

VOJENSKÝ MATERIÁL - Materiál k vojenským účelům (například střelný prach, náboje).

ZÁSILKA - Jeden či více kusů zboží, které jsou dopravcem přijaty k letecké dopravě.

ZBOŽÍ - Jakýkoliv předmět přepravovaný letadlem na přepravní list.

ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ - Zboží nebo technologie vyráběné k civilním účelům, které mohou být použity také díky své povaze, charakteru nebo části k účelům vojenským.

ZBRANĚ - Nástroj vyrobený a určený ke zranění živé bytosti.

Seznam cizích pojmů

AGENT - Osoba nebo organizace schválená pro prodej letecké přepravy zboží jiným osobám nebo organizacím.

AIR WAYBILL - Převážní dokument v letecké dopravě, který potvrzuje uzavření převážní smlouvy mezi odesílatelem a leteckým dopravcem o letecké přepravě věci.

CARGO - Označení pro náklad v souvislosti s dopravou.

CARGO MANIFEST - Seznam zásilek, které jsou přepravovány na příslušné lince.

CLO - Celní poplatek vybíraný státem při přechodu zboží přes celní hranici. Funguje jako ochranný prostředek, jehož pomocí stát chrání svůj vnitřní trh před zbožím z jiných zemí.

EMBARGO - Zákaz přepravy zboží nebo určitých druhů zboží.

HANDLING - Manipulační operace v rámci přepravy zboží (například nakládka, překládka, vykládka a podobně).

HANDLINGOVÝ AGENT - Osoba nebo organizace schválená pro manipulační aktivity letecké přepravy zboží jiným osobám nebo organizacím.

KOMODITA - Produkt jednotné hodnoty a kvality vyráběné ve velkém množství mnoha různými výrobci.

LABEL - Štítek nebo nálepka, která slouží v letecké dopravě k písemnému nebo grafickému popisu zásilky či zavazadla. Může nás také informovat, jakým způsobem bychom měli či naopak neměli manipulovat se zásilkou.

NOTIFICATION TO CAPTAIN - Poznámka pro kapitána, která je mu předána před odletem letadla. Kapitán svým podpisem stvrzuje, že byl seznámen s nebezpečným nebo jinak zvláštním zbožím v tomto dokumentu, které je naloženo do letadla. Pokud kapitán nechce, nemusí přijmout některý typ zboží.

PRODEJNÍ AGENT - Osoba nebo organizace schválená pro prodejní aktivity letecké přepravy zboží jiným osobám nebo organizacím.

TRANZIT - Přeprava zboží přes území jiného státu.

Seznam zkratk

AWB	Air Waybill - zmíněný již v seznamu cizích pojmů
ČSA	České aerolinie, a.s.
DG	Dangerous Goods, označení pro nebezpečné zboží
GSA	General Sale Agent - prodejní agent, jenž zastupuje za úplatu jinou společnost jejím jménem a prodává její služby
IATA	Mezinárodní asociace leteckých dopravců
IATA DGR	Označení pro manuála IATA Dangerous Goods Regulations
IATA kód	Označení daného letiště dle organizace IATA
ICAO	Mezinárodní organizace civilního letectví
NOTOC	Notification for captain - poznámka pro kapitána
SDR	Special drawing right, zvláštní práva čerpání jako měnová jednotka definovaná Mezinárodním měnovým fondem

Úvod

Díky rychlosti letecké dopravy je přeprava vzduchem nejrychlejším způsobem, jak se mohou lidé, zboží a zvířata přepravit právě tam, kam je potřeba. V současné době probíhají po celém světě války, krize, či různé konflikty, které mají za následek zbrojení a zásobování zbraněmi, případně vojenským materiálem. Existuje také mnoho zboží, které je označováno za zboží dvojího užití. Toto zboží má, stejně tak jako již zmíněné zbraně a vojenský materiál, specifická pravidla, která se musí plně dodržovat, aby žádný z účastníků přepravy nejednal nezákonně. Je v zájmu všech smluvních stran při přepravě vědět, za jakých podmínek a jakým způsobem je možné zboží přepravovat, aby se vyhnuly případným problémům nebo sankcím.

Téma absolventské práce jsem si zvolil na základě svého vztahu k letecké dopravě, školní praxe ve společnosti České aerolinie, a.s. a nevšednosti tohoto tématu.

Cílem této absolventské práce je popsat, analyzovat, shrnout a zhodnotit přepravu zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě.

V teoretické části absolventské práce se budu zabývat důležitými pojmy, vývojem přepravy zbraní, dokumenty, které jsou k přepravě vyžadovány a z jakého důvodu, a legislativou, upravující podmínky přepravy. Tato část byla vytvořena analýzou literatury a textu uvedených v seznamu použitých zdrojů. Praktická část se zaměřuje na statistiku přepravy zbraní společnostmi, kde jsem působil na školní praxi. V samostatné kapitole poté na realizaci konkrétní přepravy vojenského materiálu z Itálie do Rumunska.

Tato absolventská práce bude zpracována během mého působení na školní praxi po dobu čtyř měsíců v pracovních podmínkách společnosti České aerolinie, a.s., která sídlí v areálu pražského letiště Václava Havla Praha. Organizační jednotka cargo se zabývá leteckou přepravou zboží letadly na linkách provozovaných Českými aeroliniemi. Dále poskytuje také náhradní leteckou přepravu a spolupracuje s agenty a dopravci po celém světě.

Informace jsem čerpal z mnoha zdrojů, především z Manuálu IATA Dangerous Goods Regulations, který upravuje a stanovuje podmínky při přepravě nebezpečného zboží leteckou dopravou, dále poté s dalšími publikacemi, vybranými zákony České republiky, Celní správou České republiky, Úředními věstníky Evropské unie a jinými dokumenty.

1. Představení společnosti České aerolinie, a.s.

Společnost České aerolinie, a.s. (zkráceně ČSA) je letecký dopravce zabývající se přepravou osob a zboží do destinací po celém světě, především po Evropě.

Historie společnosti sahá do roku 1923, kdy byly 6. října založeny Československé státní aerolinie. Řadí se tak mezi pětici nejstarších leteckých společností na světě. V roce 1929 se Československé aerolinie staly členem skupiny IATA - Mezinárodního sdružení leteckých dopravců. S nástupem a rozšiřováním nacistického Německa společnost v důsledku okupace v roce 1939 zanikla a během druhé světové války svou činnost nevykonávala. Po válce obnovily Československé státní aerolinie svou činnost jako jediný letecký dopravce v Československu. Postupem času otevírala společnost nové letové linky do různých destinací a rostla také v počtu zaměstnanců a letadlovém parku. V roce 1992 byla společnost transformována na akciovou společnost České aerolinie, a.s. Ta v roce 2007 změnila vizuální styl na současný, včetně loga, které je vyobrazeno na obrázku číslo 1.¹

Obrázek 1 Logo společnosti České aerolinie, a.s.

Zdroj: Intranet společnosti, dne 17. března 2015

V roce 2012 došlo k začlenění společnosti České aerolinie, a.s. do skupiny společností pod názvem Český aeroholding, a.s. Úkolem Českého aeroholdingu je koordinace a řízení sdílených služeb dceřiným společnostem (např. IT služby, řízení lidských zdrojů, účetnictví atd.), aby se mohly zaměřit pouze na svou hlavní podnikatelskou aktivitu.²

Společnost je také členem aliance Skyteam, což je aliance leteckých společností, které vzájemně spolupracují. V současnosti skýtá dvacet členů a společně tak nabízí výhody pro své zákazníky (např. počítání letových mil a jejich výběr u libovolné členské společnosti, jednodušší přestupování mezi lety-v návaznosti, přístup do salonků apod.).³

¹ České aerolinie *Historie - O nás* - [online]. [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://bit.ly/1zcZVIP>

² O nás | Český Aeroholding, a.s. *Historie* [online]. [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://www.cah.cz/cs/o-nas/>

³ SkyTeam – O nás – České aerolinie. *SkyTeam* [online]. [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://bit.ly/1DecXcW>

Organizační jednotka, ve které jsem vykonával školní praxi, nese název České aerolinie cargo a je částí společnosti České aerolinie, a.s. Zabývá se přepravou zásilek a letecké pošty na linkách Českých aerolinií. Dále nabízí náhradní leteckou přepravu a spolupracuje se svými agenty a jinými dopravci po celém světě. Sídlo organizační jednotky se nachází v budově společnosti Skyport, a.s., která provozuje nákladní terminál a je handlingovým agentem pro ČSA. Zajišťují skladovou manipulaci, kontrolu dokumentů, příjem zboží, výdej zboží, a jiné. Budova společnosti Skyport, a.s. je situována v Laglerové ulici a je součástí areálu pražského Letiště Václava Havla Praha. Díky této praxi jsem měl přístup i k zásilce včetně jejích dokumentů k přepravě, kterou budu popisovat v kapitole číslo 6.

2. Vývoj přepravy zbraní

Po představení společnosti, kde jsem vykonával školní praxi, by bylo vhodné, seznámit s trochou historií ohledně přepravy zbraní a vojenského materiálu. Za vývojem přepravy zbraní stojí bezpochyby nejvíce válečné konflikty, kterých lidstvo za svou existenci zažilo již nespočet, a stále jsou bohužel součástí dnešní doby. Světové velmoci se předháněly a předhánějí ve zbrojení a ať už se jedná o obranné nebo útočné kroky zemí, či jen různé vojenské přehlídky jejich moci, zbraně a materiál se musí nějakým způsobem přepravit. Tato kapitola obsahuje dvě podkapitoly, z nichž první svým obsahem zaběhne do minulosti a ve stručnosti popíše historický vývoj přepravy zbraní z hlediska vývoje a možností dopravních prostředků využívaných k přepravě. Také v rychlosti seznámí s největšími válečnými milníky historie. Druhá podkapitola se poté zaměří na přepravy zbraní a vojenského materiálu, které uskutečnila společnost ČSA na svých linkách v posledních letech. Je vytvořena čistě na reálných faktech, které jsem měl k dispozici na školní praxi.

2.1. Celosvětový vývoj přepravy zbraní

Přeprava zbraní a vojenského materiálu je zde bezpochyby od prvních válečných konfliktů, kterými si lidstvo prošlo. V taktikách bitevních plánů se muselo počítat s přesunem nejen bojovníků či vojáků, vozidel a jiných vojenských technik, ale také s přesunem munice a zásob zbraní a potravy. Rozhodujícími faktory však bylo daleko více. Od výkonosti továren (jakou rychlostí byly schopny vyrábět zbraně či munici), až například po tehdejší dopravní infrastrukturu, aby byla přeprava rychlá a efektivní.

Pokud zaběhnu úplně na začátek, tak ve starověku samozřejmě neexistovaly žádné dopravní prostředky, které známe z dnešních dob. K přepravě surovin a zboží se používala lidská síla, případně koně a jiná zvířata, která byla schopna táhnout povozy s nákladem. V té době však boje neprobíhaly na velké vzdálenosti, které známe z pozdějších dějin či současnosti. Stejně tak se bojovalo pouze pomocí mečů, seker, kopí a jiných dřívějších nástrojů a technik, teprve později přišly na řadu kulovnice, pušky, samopalné zbraně a další vojenské a válečné prostředky. Nebylo proto v té době tak časté a nutné přepravovat zbraně na velké vzdálenosti. Později se začaly budovat první válečné lodě, ale k tomu již v následující podkapitole, která se věnuje vývoji dopravních prostředků používaných k přepravě zbraní a vojenského materiálu.

Vývoj dopravních prostředků používaných k přepravě zbraní a vojenského materiálu

Jak jsem již zmínil, prvotně se k přepravě využívalo především lidské síly a poté koňských povozů a jiných vozů, které byly poháněny zvířecí a lidskou silou.

Jako první se lidstvo následně setkal s vodní dopravou, která patří mezi nejstarší formy dopravy. Ve starověku byly budovány válečné lodě, které ale byly omezeny vytrvalostí, zatímco obchodní lodě nebyly přizpůsobené k taktice bojování. To se změnilo, když Evropané začali stavět lodě s děly na palubě, které byly kombinací bojové lodě a lodě zásobovací. Na vrcholu svého potenciálu byly tyto lodě během napoleonských válek, ale s nástupem uhlí a parní energie začal jejich pokles. Stále však mohly přepravovat zboží a suroviny (například munici) dále a rychleji, než koně používané v té době k zásobování. Až o čtyřicet procent zvýšil výdrž lodí topný olej, jelikož měl větší účinnost jako zdroj paliva. Vzrůst používání loďstva a doplňovací techniky během druhé světové války zvýšil masivně výdrž námořnictva. Lodě mohly zůstat na moři několik měsíců, ne-li roků, kdy lodě nemusely zejména tak často zpět do loděnic kvůli údržbě. Ještě více poté prodloužil vytrvalost lodí příchod jaderné energie.⁴

Jak se lidstvo vyvíjelo v oblasti techniky, přišla na řadu železnice, která se poté také rychle stala využívaným způsobem k přepravě zboží všeho typu. První parní lokomotiva byla sestrojena Richardem Trevithickem v roce 1804, která pro svou jízdu využívala parní stroj a pohybovala se po kolejnicích.⁵ Během válek jsou však železniční tratě velice snadným cílem k destrukci a jejich oprava poté zabere delší čas. Během druhé světové války bylo provedeno mnoho vojenských operací, které měly za úkol zničit železniční tratě nebo dokonce přímo vlaky přepravující zbraně, munici či palivo v cisternových vozech.

Dne 29. ledna 1886 získal Karl Benz patent na čtyřtákní tříkolku. Toto datum je považováno za zrod automobilu. O tři roky později, tedy v roce 1889, vznikla ve Francii první automobilová továrna - Panhard a Levassor (v dnešní době výrobce vojenských vozů Panhard).⁶ Postupem času se začaly vyrábět automobily jak pro osobní, tak pro nákladní

⁴ Military history. ANTILL, P. *Military Logistics: A Brief History* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://bit.ly/1GAss32> (v anglickém jazyce)

⁵ Steamzine.cz. *Richard Trevithick – konstruktér první parní lokomotivy* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://bit.ly/1dkVbfO>

⁶ Auto.iDnes.cz. *Historie automobilismu v datech* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://bit.ly/1EesrOl>

dopravu. Především nákladní automobily byly používány k přepravě vojenského materiálu během první a druhé světové války. K vojenským účelům se postupně používaly vojenské tahače, obrněné vozy, tanky různých druhů a podobně.

Dalším typem dopravního prostředku pro přepravu se stalo letadlo. Historie letadel je poměrně krátká, jelikož v roce 1783 byl sestrojen bratry Montgolfierovými horkovzdušný balón, ale až v roce 1903 byl uskutečněn první let letadlem s vlastním pohonem (využit byl benzínový motor). Tento let uskutečnili bratři Wrightové.⁷ Během válek docházelo a dochází k rychlému vývoji techniky a novým vynálezům. Do dnešní doby bylo vynalezeno několik způsobů pohonu letadel, od horkovzdušných balónů, přes vzducholodě, vrtulová letadla, helikoptéry, proudová letadla, po stíhací letouny.

Přeprava zbraní a vojenského materiálu během první a druhé světové války

Přeprava zbraní se bez pochyby nejvíce rozvíjela (stejně tak jako samotný vývoj zbraní) během první a poté druhé světové války, kdy pro každou zemi zapojenou do války, byla důležitá co nejrychlejší výroba zbraní a zásobování municí.

První světová válka (28. července 1914 – 11. listopadu 1918) byla v mnoha ohledech jiná než jakékoliv předchozí konflikty. Armády zemí, zapojených do války, se snažily předstihnout své nepřátele v množství vojáků, koní, válečných technik, atd. Během války však bylo během bojů v průměru spotřebováno desetkrát více munice, než se odhadovalo, což vedlo k jejímu nedostatku.⁸ K zásobování a přepravě zbraní se nejvíce používala nákladní vozidla, válečné lodě a z části také letadla. První světová válka byla milníkem pro vojenskou logistiku, která se na základě nedostatků, se kterými se armády setkaly, začala rozvíjet a modernizovat.

Druhá světová válka (1. září 1939 – 2. září 1945) byl největší konflikt v globálním rozměru a rozsahu v historii lidstva, během něhož zemřelo přibližně 60 milionů lidí. Za této války bylo provedeno nespočet zločinů proti lidskosti a jiných zvěrstev, stejně tak probíhaly i největší vědecké pokusy a vynálezy pro vojenské účely (například atomová bomba). Vojáci se v této válce účastnili bojů stále ve větších vzdálenostech od svých domovů

⁷ Vítejte na zemi. *Historie letecké dopravy* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://bit.ly/1EwKtgh>

⁸ Military history. ANTILL, P. *Military Logistics: A Brief History* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://bit.ly/1GAss32> (v anglickém jazyce)

a na jejich cestách rostla i spotřeba pohonných hmot, potravin, vody a munice. Rozsáhle se používala pozemní motorová doprava pro taktické zásobování, které pomohlo udržet tempo útočných operací, a většina armád se postupně více motorizovala tak, jak válka dále postupovala. V námořnictvu se začaly objevovat letadlové lodě a ponorky. K přepravě zbraní se používala opět také železnice, válečné lodě a ve velké míře se oproti první světové válce používala také letadla, která plnila obdobně jako za první světové války průzkumné, bombardovací a jiné úkoly, jimiž podporovaly pozemní síly. Druhá světová válka byla logisticky, stejně jako v každém jiném smyslu, nejvíce testovací válkou v historii. Spotřeba válečného materiálu byla enormní.

Od studené války po současnost

Po konci druhé světové války začala takzvaná „Studená válka“. Název vznikl v roce 1945, kdy George Orwell v eseji „You and the Atomic Bomb“ použil tento výraz. Smyslem byla myšlenka o světě, který byl pod neustálou hrozbou jaderné války, a varování, před falešným mírem. Byl to název pro ideologický střet mezi Sovětským svazem a západními mocnostmi. Studená válka probíhala mezi lety 1947 – 1991, kdy se Sovětský svaz rozpadl. Spojené státy obviňovaly Sovětský svaz, že se snaží ve světě rozšiřovat své pojetí komunismu. Sovětský svaz naopak obviňoval Spojené státy z prosazování imperialismu a snahy o potlačení revolučních hnutí v jiných zemích. Studená válka vyústila v několik konfliktů (korejská válka, válka ve Vietnamu či sovětská invaze do Afghánistánu). Velmoci se v průběhu studené války do přímého ozbrojeného konfliktu nikdy nedostaly. Několikrát k němu ale měly velmi blízko, nejbližší v roce 1962 během kubánské krize. Obě mocnosti zbrojily, rozšiřovaly své armády a prováděli výzkumy zbraní. Bylo také provedeno mnoho pokusů atomových bomb a závodilo se i v dobývání vesmíru.⁹

V současné době je po světě několik aktuálně probíhajících válečných konfliktů. Mohu zmínit boje například na Ukrajině či na Blízkém východě. Ve vojenské technice a zbraních jsou značné finance, tudíž je pro určité skupiny a státy podporování válek výhodné.

V dnešní době může zbraň vlastnit každý, kdo pro to splňuje legislativní podmínky dané země - od nabytí zbraně, přes její držení až například po přepravu. Přeprava zbraní a vojenského materiálu se řídí legislativou, popsanou v kapitole číslo 5.

⁹ Válka. *Studená válka* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://bit.ly/1bEqdOu>

2.2. Vývoj přepravy zbraní společností České aerolinie, a.s.

Na školní praxi ve společnosti České aerolinie, a.s. mi byla poskytnuta interní data¹⁰ společnosti, kde byly zobrazeny jednotlivé cenné komodity, do kterých se počítají i zbraně a vojenský materiál. Ty ČSA přepravily mezi 1. lednem 2010 a 28. únorem 2015. Z těchto dat jsem poté vyfiltroval zbraně a vojenský materiál. Po filtraci dat zůstalo 2859 záznamů, s nimiž jsem dále pracoval. Ze záznamů jsem vytvořil několik tabulek a grafů. Na úvod zobrazuje tabulka číslo 1 přehled přeprav dle typu zboží, roku přepravy a celkový součet.

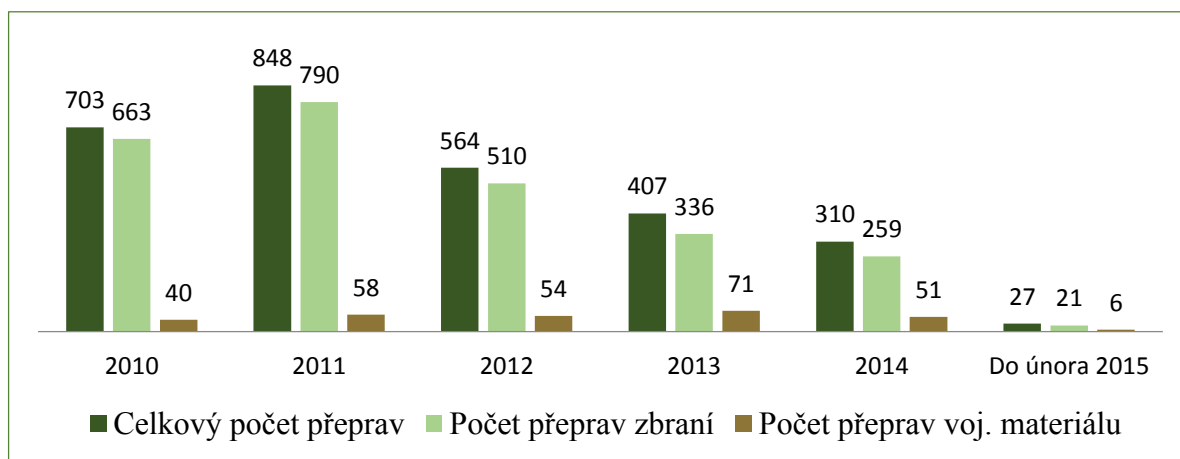
Tabulka 1 Počet přeprav zbraní a vojenského materiálu společností ČSA

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	1.1. - 28.2. 2015	Celkem
Celkový počet	703	848	564	407	310	27	2859
Počet přeprav zbraní	663	790	510	336	259	21	2579
Počet přeprav voj. materiálu	40	58	54	71	51	6	280

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Graficky nyní tabulku znázorním na grafu č. 1., kde jsou použita stejná data.

Graf 1 Počet přeprav zbraní a vojenského materiálu společností ČSA

Zdroj: Data do grafu byla získána z tabulky č. 1

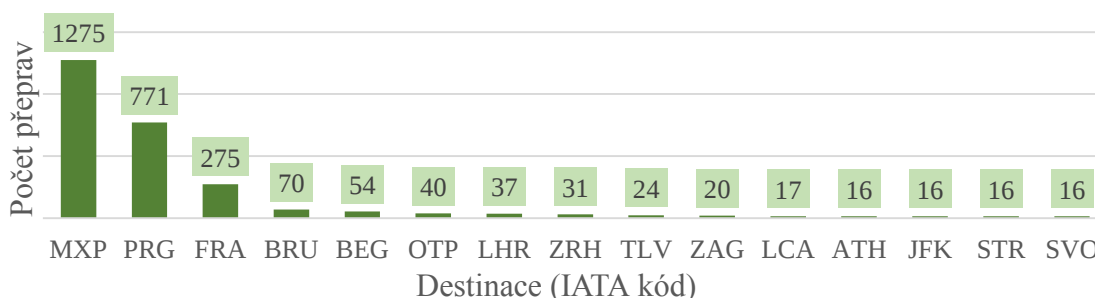
Z grafu vyplývá, že od roku 2011 má počet přeprav zbraní a vojenského materiálu klesavý trend v důsledku snižování flotily a počtu letů společnosti ČSA. V roce 2015 jsou však do statistiky započítány pouze přepravy do konce února.

¹⁰ Interní data společnosti ČSA byla poskytnuta panem Jindřichem Zemanem (ČSA) dne 19. března 2015

Statistika počtu přeprav na letištích odeslání

Z dat, která jsem měl k dispozici ze společnosti ČSA, jsem dále vytvořil přehled patnácti letišť, odkud vzlétlo nejvíce zásilek se zbraněmi nebo vojenským materiálem přepravovaných společností ČSA za dané období. Přehled je vyobrazen na grafu číslo 2.

Graf 2 Statistika počtu přeprav na letištích odeslání

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Pro vysvětlení IATA kódů jsem vytvořil následující tabulku číslo 2, která zobrazuje název letiště, město, které dané letiště obsluhuje a stát, kde se nachází.

Tabulka 2 Popis IATA kódů z grafu číslo 2

IATA kód	Název letiště	Město	Stát
MXP	Malpensa International Airport	Milán	Itálie
PRG	Václav Havel Airport Prague	Praha	Česká Republika
FRA	Frankfurt am Main International Airport	Frankfurt nad Mohanem	Německo
BRU	Brussels Airport	Brusel	Belgie
BEG	Belgrade Nikola Tesla Airport	Bělehrad	Srbsko
OTP	Henri Coandă International Airport	Bukurešť	Rumunsko
LHR	London Heathrow Airport	Londýn	Velká Británie
ZRH	Zürich Airport	Curych	Švýcarsko
TLV	Ben Gurion International Airport	Tel Aviv	Izrael
ZAG	Zagreb Airport	Záhřeb	Chorvatsko
LCA	Larnaca International Airport	Larnaca	Kypr
ATH	Eleftherios Venizelos International Airport	Athény	Řecko
JFK	John F Kennedy International Airport	New York	USA
STR	Stuttgart Airport	Stuttgart	Německo
SVO	Sheremetyevo International Airport	Moskva	Rusko

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

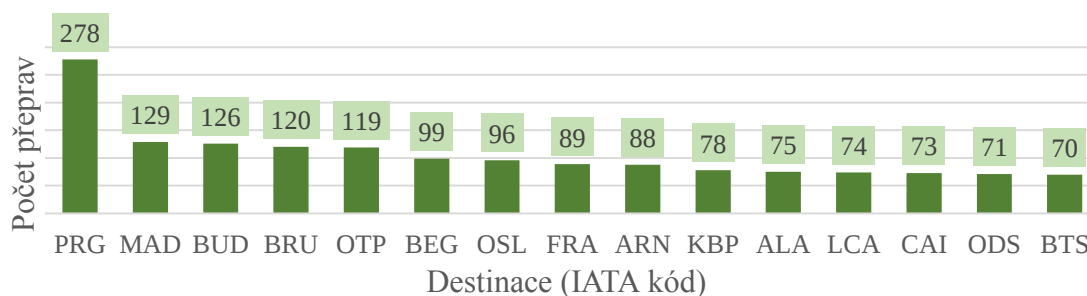
Z grafu číslo 2 vyplývá, že na třech prvních místech se umístila letiště v Milánu, Praze a Frankfurtu nad Mohanem. V Itálii a České republice jsou významní a světoznámí výrobci zbraní. Letiště Václava Havla Praha se umístilo na druhém místě pravděpodobně z toho

důvodu, že pokud zásilka měla na své trase mezipřistání včetně překládky v Praze a pokračovala poté dále, je letiště započítáno také jako letiště odeslání. Dalším důvodem může být fakt, že pokud tuzemské společnosti či fyzické osoby chtějí přepravit zásilku z Prahy, zvolí si k přepravě tuzemského leteckého dopravce, tedy například ČSA.

Statistika počtu přeprav na letištích určení

Stejně tak jako jsem vytvořil z poskytnutých dat 15 nejčastějších odletových letišť při přepravách zboží, vytvořil jsem následně statistiku 15 příletových letišť, kam zásilky se zbraněmi nebo vojenským materiálem nejčastěji zaměřily. Tato statistika je vyobrazena na grafu číslo 3.

Graf 3 Statistika přeprav na letištích určení

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Následuje tabulka číslo 3 s informacemi o letištích, která jsou zmíněna v grafu číslo 3.

Tabulka 3 Popis IATA kódů z grafu číslo 3

IATA kód	Název letiště	Město	Stát
PRG	Václav Havel Airport Prague	Praha	Česká republika
MAD	Madrid Barajas International Airport	Madrid	Španělsko
BUD	Budapest Liszt Ferenc International Airport	Budapešť	Maďarsko
BRU	Brussels Airport	Brusel	Belgie
OTP	Henri Coandă International Airport	Bukurešť	Rumunsko
BEG	Belgrade Nikola Tesla Airport	Bělohrad	Srbsko
OSL	Oslo Gardermoen Airport	Oslo	Norsko
FRA	Frankfurt am Main International Airport	Frankfurt nad Mohanem	Německo
ARN	Stockholm-Arlanda Airport	Stockholm	Švédsko
KBP	Boryspil International Airport	Kyjev	Ukrajina
ALA	Almaty Airport	Almaty	Kazachstán
LCA	Larnaca International Airport	Larnaka	Kypr
CAI	Cairo International Airport	Káhira	Egypt
ODS	Odessa International Airport	Oděsa	Ukrajina
BTS	M. R. Štefánik Airport	Bratislava	Slovensko

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

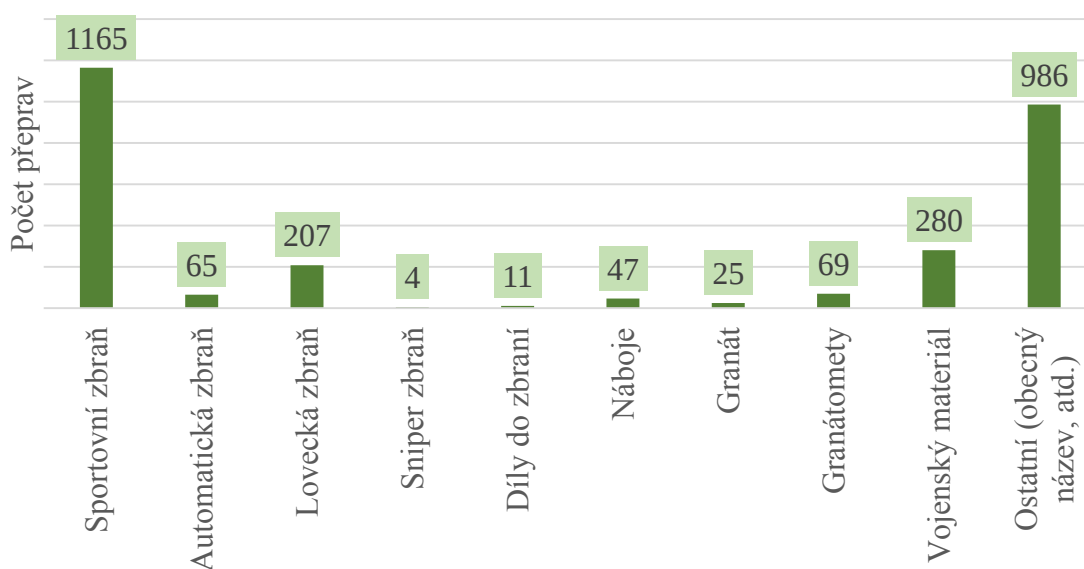
V této statistice zvítězilo Letiště Václava Havla Praha. Je to zřejmě z toho důvodu, že je toto letiště časté místo překládky zboží mezi lety a v tom případě je vždy započítáno také jako letiště určení.

V souboru, který mi byl poskytnut společností ČSA, je samozřejmě daleko více informací včetně destinací, odkud vzlétly či kam zamířily zásilky se zbraněmi a vojenským materiálem. Z těchto dat jsem vytvořil další přehledy – kompletní statistiku přeprav na letištích odletu a na letištích příletu. Vzhledem k rozsáhlosti těchto dat jsou tyto statistiky přiloženy v přílohách číslo 1, 2 a 3 na konci této práce. V těchto statistikách jsou data opět řazena chronologicky dle počtu přeprav na daných letištích.

Statistika přepravovaných komodit

V této statistice zobrazím nejčastější přepravované komodity. Opět celá statistika pracuje s daty ze souboru, který mi byl poskytnut na praxi ve společnosti ČSA. Z tohoto souboru jsem vyfiltroval záznamy a dle názvu přepravované zásilky jsem vytvořil následující přehled přepravovaných zboží, znázorněných v grafu číslo 4.

Graf 4 Statistika přepravovaných zboží (v počtech balení)

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Bohužel je nemožné získat statistiku přepraveného zboží dvojího užití, jelikož se do něj řadí například i baterie, software a jiné. Tyto komodity mohou být přepraveny i samotnými pasažéry letadla, a pokud jde o cargo přepravu, společnost si neeviduje typ zboží nad rámec povinnosti odesílatele. (Například doložení vývozní licence pro zboží dvojího užití).

3. Podmínky při přepravě

Tato kapitola se zabývá podmínkami při přepravě zboží. Seznámí s klasifikací zboží, kombinováním zboží v nákladovém prostoru letadla, obaly a obalovými skupinami, značením zásilek, podmínkách pro přijetí zboží a jaké podmínky z hlediska bezpečnosti musí jednotlivé smluvní strany zajistit.

3.1. Klasifikace nebezpečného zboží

Pokud přepravujeme nebezpečné zboží, do kterého se řadí i vojenský materiál (například bojové plyny, střelný prach, náboje, apod.), ale i třeba palivo do vznětových motorů, musíme ho správně zařadit. Podmínky pro přepravu nebezpečného zboží v letecké dopravě upravuje manuál ICAO Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air a manuál IATA Dangerous Goods Regulation, který vychází každý rok. V tomto manuálu najdeme jednotlivé zboží nebezpečné povahy pod svým přepravním názvem. Každé zboží zde má specifické UN číslo (které bylo přiděleno Shromážděním expertů pro přepravu nebezpečného zboží)¹¹ a u každého zboží se dozvíme, za jakých podmínek můžeme toto zboží přepravit či zda je z přepravy leteckou dopravou vyloučeno. Nebezpečné zboží se dělí do 9 skupin, dle jeho povahy a vlastností. Klasifikace je vyobrazena v tabulce číslo 4.

Tabulka 4 Klasifikace nebezpečného zboží

Třída 1	Výbušné látky a předměty
Třída 2	Plyny
Třída 3	Hořlavé kapaliny
Třída 4.1	Hořlavé tuhé látky, samovolně se rozkládající látky a znecitlivěné tuhé výbušné látky
Třída 4.2	Samozápalné látky
Třída 4.3	Látky, které ve styku s vodou vyvíjejí hořlavé plyny
Třída 5.1	Látky podporující hoření
Třída 5.2	Organické peroxidy
Třída 6.1	Toxické látky
Třída 6.2	Infekční látky
Třída 7	Radioaktivní látky
Třída 8	Žíravé látky
Třída 9	Jiné nebezpečné látky a předměty

Zdroj: CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1. str. 32, Autor – vlastní úpravy

¹¹ CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1. str. 7

3.2. Kombinování nebezpečného zboží v nákladovém prostoru letadla

Pokud se přepravované zboží klasifikovalo jako nebezpečné, musí se dopravce také podívat, zdali se v letadle na určité letové lince nenachází více nebezpečného zboží. Ne každé nebezpečné zboží se totiž může přepravovat zároveň s jiným nebezpečným zbožím. Tato podkapitola se zabývá kombinací nebezpečného zboží na palubě letadla. Pro jednodušší popsání jsem vytvořil následující tabulku číslo 5, která vychází z manuálu IATA DGR a určuje, které třídy se smí či nesmí spolu kombinovat na palubě letadla. Jednotlivé třídy jsou dle čísel vysvětleny a popsány v předchozí podkapitole.

Tabulka 5 Kombinace nebezpečného zboží v nákladovém prostoru letadla

Třídy / podtřídy	1 Kromě 1.4S	1.4S	2	3	4.2	4.3	5.1	5.2	8
1 Kromě 1.4S	P1	P2	x	x	x	x	x	x	x
1.4S	P2	-	-	-	-	-	-	-	-
2	x	-	-	-	-	-	-	-	-
3	x	-	-	-	-	-	x	-	-
4.2	x	-	-	-	-	-	x	-	-
4.3	x	-	-	-	-	-	-	-	x
5.1	x	-	-	x	x	-	-	-	-
5.2	x	-	-	-	-	-	-	-	-
8	x	-	-	-	-	x	-	-	-
Vysvětlivky									
1.4S	Podtřída 1.4 a skupina snášenlivosti S								
x	Tato kombinace není povolena, zboží těchto tříd nesmí být přepravováno společně v nákladovém prostoru letadla								
-	Tato kombinace je povolena, zboží těchto tříd může být přepravováno společně v nákladovém prostoru letadla								
P1	Odkazuje na podkapitolu číslo 9.2.2.2. manuálu IATA Dangerous Goods Regulations								
P2	Odkazuje na podkapitolu číslo 9.3.2.2.4. manuálu IATA Dangerous Goods Regulations								
Třídy 4.1, 6, 7 a 9 nejsou do tabulky zahrnuty, protože nevyžadují separaci od ostatních tříd									

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Dopravce se tedy musí řídit tabulkou vycházející z manuálu IATA Dangerous Goods Regulations, která popisuje možnosti kombinací nebezpečného zboží na palubě letadla. Nesmí dopustit, aby se na palubě letadla přepravovalo zboží, které spolu nesmí během přepravit přijít do styku.

3.3. Obaly a obalové skupiny

Každé přepravované zboží musí být zabaleno odpovídajícím způsobem, aby přeprava byla bezpečná jak pro samotné zboží, tak pro okolní prostředí během přepravy. V této podkapitole popíšeme obaly a poté obalové skupiny.

Obaly

Funkce obalu

Obal má sám o sobě hned několik funkcí, které vykonává. Základní funkce jsou informační, manipulační a hlavně ochranná.¹² Dále poté může obal sloužit i k prodejním účelům, grafickému zatraktivnění, a podobně. Odesílatel by měl zboží zabalit takovým způsobem, aby zajistil maximální ochranu zboží před mechanickým poškozením a vnějšími vlivy, se kterými se zboží při přepravě setká (nárazy při nakládce či vykládce, otřesy během přepravy, nepříznivé podmínky během manipulace, apod.). Odesílatel by měl proto zvážit nejvhodnější druh obalu, možnost upevňování, rozměry a mimo jiné také zabalit zboží tak, aby s ním byla co nejjednodušší manipulace.

Druhy obalů¹³

Přepravované zboží či látka může být zabalena do různých obalů, které však musí splňovat dané podmínky. Například do: sudu, kanystru, bedny či krabice, pytle, skla, porcelánu atd.

Balící instrukce

Manuál IATA Dangerous Goods Regulations také uvádí takzvané balící instrukce pro každé z uvedeného nebezpečného zboží, které lze přepravit letecky na palubě letadla. Tyto instrukce jsou pod číselným označením a uvádějí, jakým způsobem musí být dané zboží zabaleno, aby ho bylo možné přepravit. Například z jakého materiálu musí být vyroben obal pro danou komoditu, jaké množství zboží může být tímto způsobem zabaleno v jednom balení, celkové množství zboží v celé zásilce a další.

¹² SIXTA, Josef a Václav MAČÁT. *Logistika: teorie a praxe*. Vyd. 1. Brno: CP Books, 2005, 315 s. Business books (CP Books). ISBN 80-251-0573-3. (strana 191)

¹³ CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1. (strana 35)

Konstrukční nároky obalu

Obaly nebezpečného zboží musí při přepravě konstrukčně splňovat nároky, které jsou vyžadovány dle manuálu IATA Dangerous Goods Regulations. Tomuto tématu se věnují kapitoly manuálu číslo 5 s názvem „*Packing*“ a kapitola číslo 6 s názvem „*Packaging specifications and performance tests*“.¹⁴ Zda-li je obal vyhovující testují statní zkušebny v zemi výroby obalu. Manuál uvádí Státní zkušebnu pro Českou republiku - společnost C.I.M.T.O. Prague, sídlící na adrese U michelského lesa 366, Praha 4 - Krč, 14000.¹⁵

Obalové skupiny¹⁶

V případě, že se jedná o přepravu nebezpečného zboží, musí se dodržet specifická pravidla balení dle vlastností převáženého zboží. Z manuálu IATA Dangerous Goods Regulations tedy vyčteme, do jaké obalové skupiny spadá dané zboží. Obalové skupiny jsou rozděleny následovně dle stupně nebezpečnosti:

- Obalová skupina I: látky velmi nebezpečné
- Obalová skupina II: látky střední nebezpečné
- Obalová skupina III: látky málo nebezpečné

¹⁴ INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION. *Dangerous Goods Regulations*. Montreal, 2014. 56th Edition. ISBN 978-92-9252-364-0, pages 385-640

¹⁵ Tamtéž (page 879)

¹⁶ CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1., strana 35

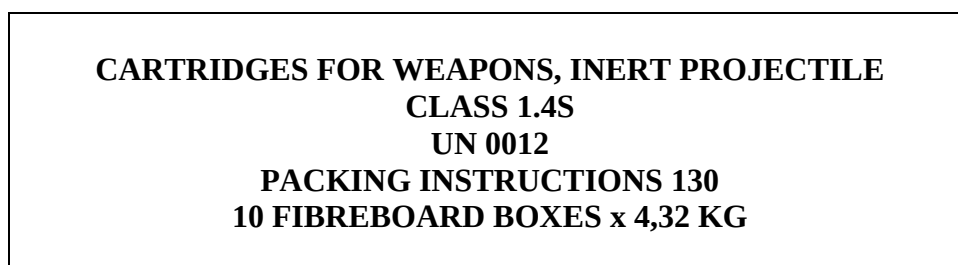
3.4. Značení zásilek

Každá zásilka musí být vizuálně označena tak, aby bylo jasné, co obsahuje a případně i informace o tom, jak s ní je nebo naopak není možné manipulovat.

UN kódy a další informace

Na každé zásilce musí být vyobrazen UN kód, který říká, jaké zboží je v zásilce přepravováno. Dále se zásilka popisuje také názvem přepravovaného zboží, balícími instrukcemi a případně třídou nebezpečného zboží. Také by na zásilce mělo být zobrazeno, kolik obsahuje kusů a hmotnost. Značení zásilky může mít podobu jako na obrázku číslo 2.

Obrázek 2 Příklad označení zásilky

Zdroj: Autor

Labely nebezpečného zboží

Každá zásilka s nebezpečným zbožím musí být viditelně označena štítkem (labelem), která vypovídá o nebezpečných vlastnostech přepravovaného zboží. Štítek se nalepuje ve tvaru kosočtverce a musí mít minimální rozměr 100x100 mm. Štítky jsou barevně odlišeny a popsány. Červenou barvou jsou označeny hořlaviny, což symbolizuje oheň a teplo. Další barvou je například oranžová, jenž značí výbušniny - kombinace červené (hořlavina) a žluté (oxidační činidla), nehořlavé látky jako je například netoxický plyn jsou barvou zelenou atd. Příklady labelů nebezpečného zboží jsou přiloženy v příloze číslo 4.

Ostatní labely

Kromě štítků, které označují nebezpečné zboží, existují také další štítky, které mohou zásilky označovat. Vypovídají, jakým způsobem má být (nebo naopak nemá být) se zásilkou manipulováno, seznamuje se zvláštními vlastnostmi zboží atd. Mezi tyto labely patří například varování před křehkým zbožím, živými zvířaty, a jiné. Příklady těchto labelů jsou přiloženy v příloze číslo 5.

3.5. Podmínky pro přijetí zboží k přepravě leteckým dopravcem¹⁷

Každý letecký dopravce si vytváří svá vnitřní pravidla či směrnice, které definují další podmínky a postupy (nad rámec podmínek daných legislativou) k přijetí zboží k přepravě.

Může se jednat například o následující podmínky:

- Zboží není vyloučeno z přepravy a jeho vývoz, tranzit či dovoz není zakázán
- Jeho obsah musí být řádně deklarován
- Musí být předáno k přepravě spolu s požadovanými přepravními dokumenty
- Nesmí jevit známky poškození
- Nesmí ohrožovat bezpečnost
- Nesmí obtěžovat cestující a posádku (např. zápachem)

Pokud nejsou splněny podmínky leteckého dopravce, je dopravce oprávněn nepřijmout zboží k přepravě.

3.6. Bezpečnost při přepravě

Osoby, jenž mají co dočinění s přepravou zásilky jsou povinni zajistit to, aby přeprava probíhala bezpečně. Například následovně:

Odesílatel musí v první řadě předat dopravci **pravdivé informace o přepravovaném zboží** (množství, látku, informace o vlastnostech, aj.), předá mu též požadované doklady – pokud jsou vyžadovány (povolení, osvědčení atd.), dále musí zabalit zboží do obalů schválených pro daný typ zboží, označit vhodně zásilku se zbožím, aby bylo jasné, jaké zboží je přepravováno, a jiné.

Doprovce při přebírání zboží zkontroluje vizuálně stav zásilky (zdali není fyzicky poškozen obal a podobně), dokumenty přiložené k zásilce, kde porovná informace v dokumentech s reálným stavem, musí též zabezpečit vykonání přepravy pouze vyškolenými pracovníky, zajistit bezpečné naložení a upevnění zásilky do nákladového prostoru letadla, v případě skladování uskladnit zásilku do podmínek vyhovujícím vlastnostem zásilky, a podobně.

¹⁷ Přepravní podmínky pro zboží v letecké dopravě společnosti České aerolinie, a.s.

4. Zajištění přepravy

K tomu, aby byla zásilka přepravena od odesílatele až k příjemci, je zapotřebí zajistit potřebné činnosti. V této kapitole popíši zajištění přepravy ze strany odesílatele, letecké společnosti a dále se zde zmíním o dokumentech při přepravě, odpovědnostech smluvních stran, manipulačních jednotkách a komunikačních systémech.

4.1. Zajištění přepravy¹⁸

Ze strany odesílatele

Pokud se odesílatel rozhodne přepravit zásilku, musí si najít vhodného dopravce. Odesílatel může zkontaktovat leteckou společnost sám či skrz zasilatele a rezervovat si u ní místo v nákladovém prostoru letadla na určité lince. Této rezervaci se říká „knihování“. Aby si mohl odesílatel zaknihovat zásilku, musí dopravci poskytnout informace o zásilce jako například: rozměry zásilky (délka, šířka, výška), hmotnost zásilky, místo určení, počet kusů, druh zboží (DGR, jídlo, lidské ostatky, atd.) a jiné. Letecká společnost nabídne odesílateli vhodný datum přepravy dle data letu linky. V případě, že je na nejbližší lince nákladový prostor letadla již plný, nabídne letecká společnost jiný termín a pokud vyhovuje odesílateli, zaknihuje na tento termín zásilku. Poté již je na odesílateli či zasilateli, aby dopravil zásilku k předání dopravní společnosti nebo jejímu handlingovému agentu, který zásilku přijme jejím jménem. Odesílatel musí dodat k zásilce veškerou dokumentaci a musí splňovat potřebnou legislativu, aby mohla být přeprava uskutečněna.

Ze strany leteckého dopravce

Doprovce je z přepravní smlouvy povinen přepravit zboží. Zajistí tedy dopravní prostředek, nakládku, vykládku a splní další okolnosti spojené se zbožím (zajistí chlazení, atd.). Pokud odesílatel nestanovil směřování a leteckou společnost, může tato fakta zařídit dopravce. Také může zajistit přepravu náhradní leteckou přepravou, zejména kamiony. Letecký dopravce si určuje pořadí přeprav jednotlivých zásilek, kdy přednost mají knihované zásilky. Z vážných příčin, nezávislých na dopravci (vyšší moci) může dopravce let odložit, zpozdit, přesměrovat, zrušit či ukončit, aniž by mu z toho plynula jakákoliv odpovědnost.

¹⁸ Interní dokumenty společnosti České aerolinie, a.s.

4.2.Dokumenty k přepravované zásilce

K zásilce se váže samozřejmě také dokumentace, kdy některé dokumenty provázejí zásilku během celé její přepravy. Odesílatel je zodpovědný za správně vyplněné dokumenty, které předá společně se zásilkou leteckému dopravci k přepravě.

Air Waybill¹⁹

Jedná se o letecký neobchodovatelný nákladní list. Nahrazuje smlouvu o přepravě věci a není to tedy doklad o vlastnictví věci. Uzavírá se mezi odesílatelem a dopravcem. Obsahuje: číslo Air Waybillu, informace o odesílateli, informace o dopravci, informace o příjemci, letiště odletu, letiště příletu, měnu v které je obchod uzavřený, popis zboží - kusy, váhu, popis zboží včetně rozměrů a doplňující informace, cenu za přepravu, a další.

Příklad Air Waybillu je v příloze číslo 10, který je vyplněn dle reálné přepravy použité v kapitole číslo 6. Některá fakta jsou však pozměněna či vynechána.

Shipper's declaration for dangerous goods²⁰

V překladu prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží je formulář, který musí odesílatel vyplnit v případě, kdy chce přepravit nebezpečné zboží. Odesílatel vyplněním formuláře sděluje, že zboží bylo zabaleno, označeno a deklarováno dle manuálu IATA Dangerous Goods Regulations. Díky tomuto dokumentu se letecký dopravce zbavuje odpovědnosti za obsah zásilky. Jelikož je za správnost dokumentu odpovědný odesílatel, přechází na něj případná odpovědnost za škody.²¹

Obsahuje: informace o odesílateli, informace i příjemci, letiště odletu, letiště příletu, zdali se jedná či nejedná o radioaktivní zboží, jakým typem letadla zboží může být přepraveno (pasažérským či nákladním – cargo letadlem), UN kód zboží, název zboží, kvantitu zboží a údaje o zabalení, balící instrukce atd. Příklad tohoto prohlášení je v příloze číslo 8 a 9, kdy je dokument opět vyplněn pro potřebu přepravy v kapitole 6.

¹⁹ Znalost. *Co je letecký nákladní list?* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.rahnsinger.com/co-je-letecky-nakladni-list/>

²⁰ IATA. *DG Shipper's Declaration (DGD)* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <https://www.iata.org/whatwedo/cargo/dgr/Pages/shippers-declaration.aspx>

²¹ CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1, strana 26

Dovozní, vývozní či tranzitní licence

Pokud se k přepravě zboží vyžaduje licence, musí být přiložena k zásilce po celou dobu přepravy, kdy ji na její cestě kontrolují jednotliví pracovníci, případně celní úřad. Existuje více typů licencí, popsane později v kapitole týkající se legislativy. Příklad licence je v příloze číslo 11, kdy byla tato licence nutná ke konkrétní přepravě zásilky, realizované v kapitole číslo 6. Přiložená licence je v italském jazyce.

NOTOC - Notification to captain²²

Jedná se o zvláštní hlášení kapitánovi, které je rozděleno na 2 části: Nebezpečné věci (nebezpečné zboží) a dalších speciální položky (šperky, bankovky, a jiné). Toto hlášení musí být vždy předáno kapitánovi, pokud je na let naloženo nebezpečné zboží. Tento dokument poskytuje všechny informace o každé nebezpečné zásilce na daném letu. Je zcela na velícím pilotovi, jestli přijme nebezpečné věci na palubě a například v případě spontánně hořlavých materiálů není neobvyklé, že pilot odmítne přepravit na palubě toto zboží. Kapitán podepisuje tento dokument jako potvrzení, že byl s přepravovaným nákladem seznámen a souhlasí s jeho přepravou. V příloze číslo 12 je přiložen příklad tohoto dokumentu.

Cargo manifest²³

Dokument je v podstatě seznam přepravovaného zboží v dopravním prostředku, tedy letadlu. Uvádí obchodní údaje o zboží, jako například: čísel Air Waybillu, odesílatele a příjemce, povahu zboží, počet kusů, atd. Váže se na konkrétního dopravce a jeho let, uvedený pod jeho označením (například OK703). Příklad cargo manifestu je přiložen v příloze číslo 13.

Faktura

K zásilce může být také přiložena faktura pro příjemce. Je to doklad, který popisuje, za jaké zboží či službu musí příjemce zaplatit. Musí obsahovat náležitosti dle platné legislativy.²⁴

²² Wonderful World Of Dangerous Goods. *NOTOC-Notification To Captain/Special Load Notification* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://dangerousgoodstraining.blogspot.cz/2009/02/links.html> (v anglickém jazyce)

²³ LOGISTICS ARENA. *What is Cargo Manifest & Certificate of Origin?* [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://bit.ly/1bfB7K5> (v anglickém jazyce)

²⁴ Faktura. *Vzor faktury ke stažení zdarma* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.faktura-formular.cz/>

4.3. Odpovědnost při přepravě zboží

Přeprava zboží je hodnocena jako nejrizikovější část obchodování se zbožím. Případná náhrada škody na přepravovaném zboží je dána mezinárodními úmluvami (Montrealský protokol, Haagský protokol, Varšavská úmluva) určitou částkou vztaženou na 1 kg přepravovaného zboží.

Pokud není na AWB uvedena hodnota zboží, letecká společnost ručí 19 SDR za 1 kg váhy zboží. Pokud se při letecké přepravě zboží poškodí například zásilka v hodnotě 10 000 EUR a váze 100 kg, náhrada škody je 1.900,- SDR (v přepočtu cca 2.300,- EUR). Náhrada škody je tedy značně nižší než hodnota přepravované zásilky. Z tohoto důvodu není ojedinělé, že se přepravy zboží pojišťují, čímž je možné předejít finanční ztrátě při poškození či ztracení zásilky.²⁵

4.4. Komunikační systémy

Aby byla zásilka přepravena dopravcem, musí spolu jednotlivé strany komunikovat a sjednat samotnou přepravu. V dnešní době dopravci mohou využít programy, jenž tuto práci ulehčí.

Příkladem může být program **Cargospot GSA**, jenž jsem využíval při vykonávání své praxe ve společnosti ČSA. CargoSpot GSA je velice rozšířený knihovací systém v oblasti letecké přepravy carga, který se jednoduše obsluhuje a má plnou integraci do internetového prostředí. Díky tomuto programu je možné jednoduše zaknihovat zásilku na letovou linku a poté sledovat její stav. V programu jsou též účetní procesy jak pro interní potřebu společnosti, tak pro obchodní partnery. Zjednodušeně řečeno program umožňuje sběr dat a tok informací od počátečního prodeje a rezervace až po konečné vyúčtování.

V příloze číslo 14 je vyobrazen program Cargospot GSA, s nímž jsem pracoval na své školní praxi a pomocí něhož byla zaknihována reálná konkrétní přeprava popisovaná v kapitole 6.

²⁵ DSV. *Majetkové pojištění zásilek při přepravě* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.dsv.cz/doprava-a-preprava/cargo-pojisteni/>

4.5. Manipulační a přepravní jednotky v letecké dopravě

Nedílnou součástí přepravy jsou i manipulační jednotky používané v letecké dopravě. Nejdříve stručně popíši rozdělení manipulačních jednotek a poté blíže přiblížím letecké kontejnery a letecké palety včetně názorných ukázek, které jsou přiloženy v přílohách na konci práce. Manipulační jednotka je jakýkoliv materiál, který tvoří jednotku, s kterou lze poté manipulovat jako s jediným kusem. V logistickém řetězci existuje několik manipulačních jednotek dle požadavků a podmínek. Základní dělení je do 4 řádů²⁶:

Manipulační jednotka 1. řádu – základní manipulační jednotka, s kterou lze manipulovat ručně a její hmotnost nepřesahuje 15 kilogramů. Příkladem může být například krabice, vyobrazená na obrázku číslo 3.

Přepravní (manipulační) jednotka 2. řádu – je přizpůsobena k mechanizované nebo automatizované manipulaci, využití je například ve skladě a k meziperační manipulaci. Hmotnost 250 – 5000 kilogramů, manipuluje se s nimi za pomoci vysokozdvizných vozíků, regálových zakladačů, stohovacích jeřábů, apod.

Přepravní (manipulační) jednotka 3. řádu – tato jednotka již slouží v kombinované železniční, silniční, vodní a námořní dopravě či v letecké nákladní dopravě. Hmotnost je do 30 500 kilogramů. Jedná se například o **letecké kontejnery**, výměnné nástavby atd.

Přepravní (manipulační) jednotka 4. řádu – Tato jednotka se používá pro dálkovou kombinovanou vnitrozemskou vodní a námořní přepravu. Hmotnost je 400 - 2000 tun. Manipuluje se s nimi za pomoci palubních portálových jeřábů nebo zdvižných plošin.

Obrázek 3 Příklad manipulační jednotky 1. řádu

Zdroj: Můj obal. *Krabice* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://bit.ly/1Ox2T7g>

²⁶ Miras.cz *LOGISTIKA Manipulační a přepravní jednotky* [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/logistika/manipulacni-prepravni-jednotky.php>

Letecké kontejnery

Tento typ kontejnerů je používán výhradně pro přepravu v nákladním prostoru letadel, ale případně i jinými typy doprav. Letecké kontejnery se řadí do přepravních jednotek 3. řádu a jsou vyrobeny tak, aby byl co nejlépe využit objem nákladového prostoru letadla. Existuje více druhů leteckých kontejnerů, jelikož nákladní prostory letadel nemají pravoúhlé tvary a z tohoto důvodu je potřeba přizpůsobit i podobu kontejnerů, aby se využilo co nejvíce místa. Kontejnery nemají jednotnou podobu a dle organizace IATA existuje 17 normalizovaných typů, jelikož je žádané, aby byl ložný prostor letadla co nejvíce využit. Velikost kontejneru však musí odpovídat vstupním dveřím letadla.²⁷ Má tvar kváдру a v závislosti na tom, zda je určen pro spodní nebo horní palubu, má zkosené spodní nebo horní boční hrany. Příklady leteckých kontejnerů jsou uvedeny v příloze číslo 6.

Letecké palety

Tyto palety fungují na stejném principu jako jiné palety. Liší se však rozměry, tvarem a dále jsou opatřeny sítí nebo plachtou pro zajištění materiálu proti pohybu. V letecké dopravě je to důležitý prvek, jelikož uvolnění zboží z palet by mohlo vést k nerovnoměrnému zatížení letadla a ohrožení bezpečnosti letu, ostatního nákladu či samotného letadla.²⁸

²⁷ KUBEŠA, Ing. Karel. *Moderní trendy v dopravě a přepravě pro 21. století: Logistika v silniční dopravě*. Krnov, 2012. Dostupné z: <http://www.ssamp-krnov.cz/download/log.pdf>. Studijní opora. Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace, strana 53

²⁸ Tamtéž, strana 54

5. Legislativa

Kapitola legislativa přiblíží přepravu zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití z hlediska zákonů, nařízení, licencí či organizací, upravujících leteckou dopravu. Odesílatel zboží leteckou dopravou musí dodržet zákony, celní a jiné zvláštní předpisy kterékoliv ze zemí, do které, ze které nebo přes kterou se zboží na své cestě přepravuje. Také v této kapitole zmíním úmluvy, jenž byly v historii letectví zásadní a mají vliv na dnešní podobu letecké dopravy. Samostatná podkapitola se poté věnuje přímo zboží dvojího užití.

5.1. Legislativa České republiky

Myslím si, že pro potřebu této práce bude plně dostačující stručné vypsání vybraných zákonů a vyhlášek České republiky, jenž svým obsahem upravují problematiku společnou s tématem této práce. Zbraně popisuje zákon o zbraních, což je zkrácený název českého zákona číslo 119/2002 sbírky, jenž upravuje následující:

„Tento zákon upravuje kategorie střelných zbraní (dále jen "zbraně") a střeliva, podmínky pro nabývání vlastnictví, držení, nošení a používání zbraní nebo střeliva, práva a povinnosti držitelů zbraní nebo střeliva, podmínky pro vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva a pro provozování střelnic, provádění pyrotechnického průzkumu, provozování informačních systémů v oblasti zbraní a střeliva, sankce a výkon státní správy v oblasti zbraní a střeliva, provozování střelnic a provozování a provádění pyrotechnického průzkumu.“²⁹

Další vybrané právní předpisy: ^{30, 31}

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). § 1. odst. 1. In: *Sbírka zákonů*. 08.03.2002 Dostupný také z: www.mvcr.cz/soubor/sb016-09-pdf.aspx

³⁰ Ministerstvo dopravy. *Letecká doprava* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.mdcz.cz/cs/Legislative/Legislative/Legislative_CR_letecka/

³¹ Úřad pro civilní letectví. *Přehled právních předpisů* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.caa.cz/predpisy/prehled-pravnich-predpisu>

Vyhláška MDS č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška MD č. 410/2006 Sb., o ochraně civilního letectví před protiprávními činy a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 108/1997, kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška MD č. 466/2006 Sb., o bezpečnostní letové normě, ve znění vyhlášky č. 60/2009 Sb.

Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění zákona č. 343/2010 Sb., kterým se mění, zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, ve znění zákona č. 281/2009 Sb., a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 409/2001 Sb., o poskytnutí státní záruky České republiky pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v důsledku válečných nebo teroristických akcí provozem letadla v souvislosti s provozováním letecké dopravy

Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění zákona č. 343/2010 Sb., kterým se mění, zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, ve znění zákona č. 281/2009 Sb., a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

A další.

5.2.Licence a povolení

Veškeré obchodní případy se zbraněmi vojenského i nevojenského charakteru, vojenským materiálem a dále také zboží dvojího užití spadá pod kompetenci Ministerstva průmyslu a obchodu, se sídlem v ulici Na Františku 32, Praha 1.³²

Aby mohl podnikatelský subjekt obchodovat s vojenským materiálem, musí k tomu mít licenci. Licenci obdrží, pokud si vyplní žádost o vydání rozhodnutí o udělení licence k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem a bude splňovat potřebné legislativní podmínky. Žádosti vyřizuje Licenční správa Ministerstva obchodu a průmyslu.³³

Vývoz vojenského materiálu do jiné členské země EU je možný na základě obecné, souhrnné či individuální licence.³⁴

Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem

Na webových stránkách Ministerstva Průmyslu a obchodu lze vyhledat seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem. Poslední aktualizace tohoto seznamu byla provedena ke dni 1. 4. 2015.³⁵

Vyhláška č. 48/2015 Sb. poté podává aktualizovaný seznam vojenského materiálu. Od zbraní, střeliva, leteckých pum, torpéd, raket, pozemních vozidel, chemických prvků atd.

Společná pravidla EU pro kontrolu vývozu vojenského materiálu

Rada ministrů zahraničí členských států EU přijala v roce 2008 Společný postoj 2008/944/SZBP, který svým obsahem stanovuje společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu. Obsahuje také osm kritérií, podle kterých je v členských státech hodnocen každý vývoz zbraní.³⁶

³² Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Kontakt* [online]. [cit. 2015-05-04].

Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/kontakt.html>

³³ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Udělování licence k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument106417.html>

³⁴ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Základní informace oddělení vojenského materiálu* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument55858.html>

³⁵ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument56926.html>

³⁶ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Legislativa* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument55863.html>

5.3. Letecké organizace

V České republice je nejvyšší orgán pro řízení dopravního oboru letecké dopravy Ministerstvo dopravy ČR, které dále řídí některé organizace, jako například Státní leteckou inspekci, Řízení letového provozu či Českou správu letišť.³⁷

Přeprava nebezpečného materiálu letecky je sledována organizacemi ICAO a IATA, které v této podkapitole blíže představím. Dále zmíním další vybrané letecké organizace, které svou činností ovlivňují leteckou dopravu.

ICAO – International Civil Aviation Organization

V překladu Mezinárodní organizace civilního letectví vznikla v roce 1944 podepsání Chicagské úmluvy. ICAO spolupracuje v dnešní době s celkem 191 členskými státy (včetně České republiky) a má za cíl tvoření mezinárodních norem a doporučených postupů, bezpečnost mezinárodního civilního letectví, spořádaný rozvoj mezinárodního civilního letectví, rozvoj leteckých tratí a letišť atd. Pracuje na společné politice a standardech, provádí audit, studie a analýzy. Vydává manuál *Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air*, který upravuje přepravu nebezpečného zboží.³⁸

IATA – International Air Transport Association

V překladu Mezinárodní asociace leteckých dopravců sdružuje přibližně 250 leteckých dopravců. Organizace vznikla v roce 1945 v Havaně (Kuba). Jednou z činností IATA je přidělování kódů letišť (obsahují tři písmena, např. Letiště Václava Havla Praha nese kód PRG). Další důležitou činností je vydávání manuálů, kterými se letecké společnosti, přepravci v letecké dopravě a handlingoví agenti musí řídit. V případě nebezpečného zboží se jedná o již zmíněný manuál *IATA Dangerous Goods Regulations*. Tento manuál vychází pravidelně jednou za rok a je v angličtině.³⁹

³⁷ ŽEMLIČKA, Zdeněk a Jaroslav MYNÁŘÍK. *Doprava a přeprava*. Vyd. 1. Praha: Pro Dopravní vzdělávací institut vydal Nadatur, 2008, strana 140

³⁸ International Civil Aviation Organization. *About ICAO* [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.icao.int/about-icao/Pages/default.aspx> (v anglickém jazyce)

³⁹ IATA. *About us* [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.iata.org/about/Pages/index.aspx> (v anglickém jazyce)

ECAC - European Civil Aviation Conference

Evropská konference civilního letectví, která byla založena v roce 1955 ve Francii. Podporuje trvalý rozvoj bezpečného a efektivního evropského systému letecké dopravy. Činnost je obdobná jako o organizace ICAO, je však na evropské úrovni.⁴⁰

EASA - European Aviation Safety Agency

Evropská agentura pro bezpečnost letectví byla založena v roce 2002 jako agentura Evropské unie. Podává odborné znalosti a pomoc při zpracování pravidel pro bezpečnost letectví v EU. Osvědčuje letecké výrobky, letecké výrobce, letecké opravy a servisy. Převzala z části některé činnosti národních úřadů pro civilní letectví a v budoucnu by měla dostat další pravomoci (v leteckém provozu, vydávání licencí) a národní úřady nahradit úplně.⁴¹

EUROCONTROL - European Organisation for the Safety of Air Navigation

Evropská organizace pro bezpečnost letecké navigace. Tato organizace byla založena v roce 1963 se sídlem v Bruselu. Jedná se o civilní i vojenskou organizaci. Cílem je rozvoj hladkého systému plánování letového provozu ATM (Air Traffic Management) kvůli rostoucímu objemu letecké dopravy. Řídí provoz nad Evropou.⁴²

ÚCL - Úřad pro civilní letectví

Tento úřad je podřízen Ministerstvu dopravy. Založen byl v roce 1997 a sídlí v Praze. Náplní je vedení leteckého rejstříku, shromažďování informací o technických stavech letadel, eviduje letový personál, vydává licence, průkazy způsobilosti atd.⁴³

⁴⁰ECAC. *About ECAC* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: https://www.ecac-ceac.org/about_ecac (v anglickém jazyce)

⁴¹EASA. *The agency* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <https://www.easa.europa.eu/the-agency> (v anglickém jazyce)

⁴²EUROCONTROL. *Who we are* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <https://www.eurocontrol.int/articles/who-we-are> (v anglickém jazyce)

⁴³Úřad pro civilní letectví. *Povinně zveřejňované informace* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.caa.cz/urad/povinne-zverejnovane-informace>

5.4. Úmluvy

V této podkapitole vyjmenuji a velice krátce popíši vybrané úmluvy, které byly postupně státy uzavírány a které upravují leteckou dopravu a některé také podmínky přepravy zboží leteckou dopravou. Z některých zmíněných úmluv vychází i zákony a tvoří tak důležitý bod v transformaci a vývoji letecké dopravy od minulosti až po současnost.

- Varšavská úmluva (Varšava 1929) - Úmluva sjednocuje některá pravidla o mezinárodní letecké přepravě a odpovědnosti za škodu. Důležitá je zde definice odpovědnosti leteckého dopravce za škodu při přepravě (nejdříve ve frankách, nahrazenými vytvořenou jednotkou SDR, aby odškodnění nebylo závislé na kolísající ceně zlata.)⁴⁴ V současné době je odškodnění 19SDR za kilogram přepravovaného zboží. Také uvádí požadavky na přepravní dokumenty.
- Chicagská úmluva (Chicago 1944) - Této úmluvě se také říká Úmluva o mezinárodním civilním letectví. Byla z ní ustanovena Mezinárodní organizace pro civilní letectví. Obsahuje devět leteckých svobod.⁴⁵
- Tokijská úmluva (Tokio 1963) - Z důvodu vzrůstajícímu počtu únosů dopravních letadel byla podepsána tato úmluva, která bojuje proti nezákonným činům proti civilnímu letectví. Navazuje na Ženevskou úmluvu o volném moři z roku 1958.⁴⁶
- Haagská úmluva (Haag 1970) - Rozšiřuje Tokijskou úmluvu kde byl únos letadla kvalifikován jako trestný čin a zavazuje členské státy dávat nejpřísnější tresty.⁴⁷
- Montrealská úmluva (Montreal 1971) - Úmluva o potlačování protiprávních činů proti bezpečnosti civilního letectví. Rozšiřuje trestné činy například o: násilný čin proti letadlu za letu, zničení letadla za provozu nebo způsobení takové škody na letadle, a jiné.⁴⁸

⁴⁴ The Postal History of ICAO. *The Warsaw System on air carriers liability* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.icao.int/secretariat/PostalHistory/the_warsaw_system_on_air_carriers_liability.htm (v anglickém jazyce)

⁴⁵ SKYbrary. *Chicago Convention* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.skybrary.aero/index.php/Chicago_Convention (v anglickém jazyce)

⁴⁶ The '60s at 50. *Saturday, September 14, 1963: Tokyo Convention* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://the60sat50.blogspot.cz/2013/09/saturday-september-14-1963-tokyo.html> (v anglickém jazyce)

⁴⁷ HCCH. 20: *Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=82 (v anglickém jazyce)

⁴⁸ National university of Singapore. *1971 Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://cil.nus.edu.sg/1971/1971-convention-for-the-suppression-of-unlawful-acts-against-the-safety-of-civil-aviation/> (v anglickém jazyce)

5.5. Zboží dvojího užití

V této podkapitole se budu věnovat zboží dvojího užití. Jedná se o zboží a technologie, které jsou vyráběny a předurčeny pro civilní použití, ale mohou být díky svému charakteru a vlastnostem zneužity k výrobě zbraní, případně pro vojenské účely.

Nejdůležitější právní úprava pro obchod se zbožím dvojího užití je Nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití; které definuje samotný pojem zboží dvojího užití, zabývá se vývozním povolením a dalším. Důležitou částí je jeho příloha číslo 1, kde je seznam zboží dvojího užití. Tento seznam rozděluje toto zboží do 10 kategorií od 0 po 10 následovně: Jaderné materiály, zařízení a příslušenství; Zvláštní materiály a související příslušenství; Zpracování materiálů; Elektronika; Počítače; Telekomunikace a bezpečnost informací; Snímače a lasery; Navigace a letecká elektronika; Námořní technika; Letecká technika a pohonné systémy.⁴⁹

Obchodování se zbožím dvojího užití musí být povoleno oddělením mezinárodních kontrolních režimů Ministerstva průmyslu a obchodu, které se touto problematikou zabývá. Pro vývoz zboží dvojího použití se vyžaduje povolení, pokud se jedná o zboží, které je specifikováno v seznamu kontrolovaného zboží. Tyto obchody jsou kontrolovány a sledovány.

Kontrola obchodu se zbožím dvojího užití se řídí se následující právní úpravou:⁵⁰

- Nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1232/2011 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití — nová všeobecná vývozní povolení

⁴⁹ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Základní informace oddělení mezinárodních kontrolních režimů* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument10749.html>

⁵⁰ Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Základní informace oddělení mezinárodních kontrolních režimů* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument10749.html>

- Nařízení Komise v přenesené pravomoci č. 1382/2014 ze dne 22. října 2014 — kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití — aktualizovaná příloha I — seznam zboží dvojího použití — platná od 31. 12. 2014
- Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění zákona č. 343/2010 Sb., kterým se mění, zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, ve znění zákona č. 281/2009 Sb., a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- A další

6. Realizace konkrétní přepravy

V poslední kapitole uvedu názorný příklad přepravy, týkající se tématu práce. Přeprava probíhala během mého působení na školní praxi, tudíž jsem měl možnost podívat se na zásilku při překládce a uskladnění ve skladě na Letišti Václava Havla v Praze a také do dokumentů, které zásilku na její cestě doprovázely a jsou přiložené v přílohách.

6.1. Informace o přepravě

Do příkladu realizace konkrétní přepravy jsem zvolil přepravu nábojů, které jsou vojenským materiálem, z Itálie do Rumunska (přesněji z Milána do Bukurešti s překládkou v Praze). Přeprava je realizována na letových linkách společnosti ČSA, které operuje. Z Milána do Prahy se jedná konkrétně o let OK719 dne 10. března a z Prahy do Bukurešti o let OK802 dne 11. března 2015.

Upozornění: Tato konkrétní přeprava je založena na reálné přepravě společností ČSA během mého působení na školní praxi. Z důvodu mlčenlivosti však některá fakta pozměním či zcela vynechám, aby nebyly prozrazeny citlivé nebo interní informace, které by mohly poškodit jakoukoliv smluvní stranu figurující v reálné přepravě. Pozměněné údaje jsou v popisech a dokumentech označeny **červenou barvou**. Tabulka číslo 6 je souhrn informací.

Tabulka 6 Souhrn informací o přepravě zboží

Odesílatel a příjemce	Capri weapons / Tarator weapons
Speditér v Itálii	DHL Global Forwarding (Italy) Spa
Prodejní agent v Itálii	A. MA. Air Marketing SRL
Handlingoví agenti	ALHA, Skyport, a.s., Aviation Services Bucharest SRL
Dopravce	CSA – Czech Airlines
Odletové letiště	Milan Malpensa Airport (Itálie)
Letiště překládky	Letiště Václava Havla Praha (Česká republika)
Cílové letiště	Bucharest Otopeni Airport (Bulharsko)
Datum přepravy a číslo letu	10. března 2015, OK719 / 11. března 2015, OK802
Povaha a množství zboží	Cartridges for weapons / náboje do zbraní
Hrubá váha	1212,3 kg
Počet kusů	5 palet o rozměru délka 112, šířka 74, výška 50 cm, 131 kartonových krabic
Cena přepravy	Vynechána

Zdroj: Informace o speditéru v Itálii a handlingových agentech spolupracujících se společností ČSA byly získány z interních zdrojů společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Cesta zásilky

Zásilka putuje letecky z Milána do Prahy a poté z Prahy do Bukurešti. Na internetu existuje několik webových stránek, které umožňují sledovat letadla, která jsou aktuálně na své trase. Umožňují také zobrazit letecké trasy mezi vybranými letišti. Příklad takové webové stránky je www.skyvector.com, kterou jsem využil pro své účely – zobrazení leteckých cest mezi Milánem, Prahou a Bukurešti. Letecké trasy jsou vyobrazeny v příloze číslo 7 s čísly letu, vyznačením měst a je zde uveden přesný odkaz zdroje, který zobrazí mnou nadefinované letecké trasy. Mapu jsem poté upravil a popsal pro potřeby uvedení měst a čísel letů.

6.2. Společnosti podílející se na přepravě zásilky

Tato podkapitola popíše společnosti, které se podílejí na přepravě zásilky od odesílatele až po příjemce včetně náplně práce.

Capri Weapons – fiktivní italská společnost, která má zájem přepravit náboje z Milána do Bukurešti. Pro přepravu vyhledá a zkontaktuje společnost, která přepravu zrealizuje.

DHL Global Forwarding (Italy) SPA – Smluvní speditér na území Itálie, jenž přepravuje zásilky od zákazníků k handlingovému agentu na letišti v Milánu.

A- Ma. Air Marketing SRL – Prodejní agent ČSA působící v Itálii, vystupující jménem ČSA.

ALHA – Handlingový agent operující na letišti Milan Malpensa Airport.

ČSA – Dopravce, jenž zásilku přepraví svými letadly z Milána do Prahy a poté Bukurešti. Hlavní společnost při přepravě, komunikující se svými agenty v zahraničí.

Skyport, a.s. – Handlingový agent operující na Letišti Václava Havla Praha.

Aviation Services Bucharest SRL – Handlingový agent sídlící na letišti Bucharest Otopeni Airport. Po vykládce zásilky se postará o předání příjemci, případně o její uskladnění.

Tarator Weapons – Příjemce zásilky, který si zásilku vyzvedne ve smluvený čas na letišti.

6.3.Průběh přepravy

Zde popíšu v několika krocích průběh samotné přepravy od sjednání přepravy odesílatelem až k vyzvednutí zásilky příjemcem.

1) Sjednání přepravy

Fiktivní společnost **Capri Weapons**, která je zároveň i odesílatelem zásilky, poptává možnost přepravy nábojů u spedičních společností. Zkontaktuje tak speditéra DHL Global Forwarding (Italy) SPA. Tento speditér komunikuje s leteckými společnostmi (je to tedy prostředník mezi odesílatelem a leteckou společností nebo jejím zástupcem). Dopravce - ČSA musí vyžádat přeletové povolení ROG-O1 (státní variaci, jenž je státní zpřísnění podmínek nad rámec regulace) dle manuálu IATA Dangerous Goods Regulations. Toto povolení se musí vyžádat od rumunského úřadu pro civilní letectví minimálně 10 dní předem.

2) Převzetí zboží přepravcem

DHL Global Forwarding (Italy) SPA, tedy smluvní speditér na území Itálie, převezme zásilku od odesílatele, vystaví dokumenty (AWB) k zásilce společnosti **Capri weapons** a poté ji veze na letiště v Milánu.

3) Předání zboží handlingovému agentovi na letišti v Milánu

Zboží je doručeno speditérem na letiště v Milánu, kde sídlí handlingový agent, v tomto případě společnost ALHA. Tato společnost zkontroluje dokumentaci a stav zásilky, a pokud je vše v pořádku, zásilku přijme. Když je zboží převzato, je zkontrolováno dle pokynů a směrnic (rentgenovým zařízením) a dostane tak status zkontrolovaného zboží.

4) Přeprava do Prahy

Zboží prošlé kontrolou je poté naloženo do letadla typu Airbus A319-100 na letové lince OK719, která poté směřuje přímo do Prahy. Podobu letadla A319 si můžete prohlédnout v příloze číslo 15. Čas odletu z letiště v Milánu je 10:15 a čas příletu do Prahy je 11:45.

5) Uskladnění ve Skyportu

V Praze je zboží po přiletu letadla vyloženo a uloženo do skladu společnosti Skyport, a.s. (vyobrazeno na obrázku číslo 4), jenž je pro společnost ČSA v Praze handlingovým agentem. Zboží bude na své cestě do Bukurešti pokračovat o den déle. Ve skladu je pod dohledem a veškerá dokumentace týkající se zásilky je ověřena. Dále bude zkontrolován stav zásilky, zdali není porušen obal a podobně. Pokud je obal v pořádku a nehrozí nebezpečí, může zásilka o den později pokračovat na letové lince OK802.

Obrázek 4 Palety s náboji ve skladě v Praze

Zdroj: Autor, fotografie pořízena dne 11. března 2015

6) Nakládka na další let + přeprava

V den odletu zásilky z Prahy do Bukurešti (11. března 2015) došlo ke změně na lince OK802, kdy bylo letadlo typu A319 změněno na typ ATR-72 (vyobrazeno v příloze č. 15), které má menší kapacitu ložního prostoru. Z tohoto důvodu se naše přepravovaná zásilka nevešla na tento let a přeprava byla přesunuta na 13. března 2015.

Přeletové povolení

7) Vykládka v Bukurešti

Zboží a jeho dokumentace je po přiletu do Bukurešti opět zkontrolováno handlingovým agentem (opět se kontroluje stav zásilky a obsah dokumentace). Na letišti v Bukurešti působí společnost Aviation Services Bucharest SRL, která se o kontrolu, vykládku a případně uskladnění zboží postará.

8) Předání zboží příjemci

Posledním krokem přepravy je předání zboží příjemci, který si zboží vyzvedne osobně na letišti ve skladu handligového agenta. Tím přeprava zásilky končí.

Faktura a cena přepravy

Z důvodu mlčenlivosti byly veškeré údaje týkající se ceny přepravy zboží na leteckém nákladním listě zabarveny červenou barvou. Zároveň faktura je jediný dokument, který jsem z reálné přepravy nedoložil, jelikož by stejně pro potřeby přepravy neměla žádné vypovídající údaje. Určuje pouze cenu prodeje zboží mezi odesílatelem a příjemcem.

V dnešní době je však mezi dopravci velký konkurenční boj, který je nutí snižovat své ceny tak, aby předstihli konkurenci. Stálým zákazníkům se většinou nabízí různé slevy či jiné výhody ve formě služeb navíc.

Dokumentace k přepravě zboží

Veškeré dokumenty (kromě faktury), které zásilku doprovázely během přepravy, jsou přiloženy v přílohách na konci práce. Rád bych ještě jednou zopakoval, že z důvodu mlčenlivosti a neprozrazování citlivých informací jsou některé údaje upraveny či zcela vynechány. Tyto údaje jsou v dokumentech označeny **červenou barvou**.

6.4. Přeprava z hlediska DGR

V této podkapitole zhodnotím přepravu z hlediska splnění podmínek pro přepravu nebezpečného zboží, přesněji tedy, zdali bylo zboží adekvátně zabaleno, zdali bylo vhodně uskladněno apod.

Samotné náboje byly uloženy v krabicích, které byly poté poskládány na dřevěné palety a obmotány plastovou fólií (patrné z obrázku číslo 4). Pod tuto fólii byly také vloženy informace o zásilce a varovné labely pro tento typ nebezpečného zboží.

Tento způsob zabalení byl vhodný, avšak nebyl dostačující, jelikož odesílatel nemyslel na možnost protrhnutí fólie, což se při přepravě stalo (patrné na obrázku číslo 4 zhruba v jeho středu). Ve skladě Skyportu se tak krabice ještě páskovaly, kdy byly krabice na paletách sepnuty plastovými pásky, aby se zabránilo jejich rozjetí či odloučení. Veškerá dokumentace k přepravě byla doložena.

6.5.Hodnocení

Na závěr mé absolventské práce bych rád zhodnotil přepravu zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě.

Realizace konkrétní přepravy v této kapitole proběhla dle všech podmínek, které byly potřeba splnit. Jediným nedostatkem bylo nedostatečné zabalení zásilek pouze plastovou fólií, tudíž se ve skladě Skyportu musely zásilky zapáskovat. Další nečekaná situace byla výměna letadel, jenž zásilku zpozdilo. Vše ostatní však na cestě zásilky probíhalo tak, jak mělo.

Největším problémem se pro všechny strany obchodního případu může stát legislativa, kterou se musí řídit. Zaměstnanci přepraveců a především dopravců musí být školeni na přepravu těchto komodit a musí sledovat aktuální legislativu platnou pro daný rok či aktuální změny. Na každé konkrétní přepravě musí dávat bedlivý pozor, aby vše probíhalo tak, jak má. V případě porušení zákonů, nařízení a jiných legislativních opatření mohou pokuty narůst do velikých částek. Stačí k tomu například pouze absence povolení pro přepravu na daný typ zboží.

Myslím si, že přepravy těchto zboží jsou zpracovány a ošetřeny velice kvalitně. Nenapadá mě žádné zlepšení či doporučení, jenž by přepravu zboží tohoto typu mohlo zlepšit, jelikož ze školní praxe, kterou jsem vykonával ve společnosti České aerolinie, a.s., jsem se přesvědčil, že přepravy tohoto typu mohou vykonávat pouze vyškolení, zodpovědní a schopní pracovníci, kteří této problematice opravdu rozumí.

Závěr

Absolventská práce měla za cíl popsat, analyzovat, shrnout a zhodnotit přepravu zbraní, vojenského materiálu a zboží dvojího užití v letecké dopravě. Myslím si, že tento cíl jsem naplnil ve všech směrech, avšak více než na přepravu zboží dvojího užití jsem se zaměřil na přepravu zbraní a vojenského materiálu.

Práce je rozdělena chronologicky do šesti kapitol. Nejprve popisuje společnost České aerolinie, a.s., kde jsem vykonával školní praxi a která mi poskytla důležitá interní data pro praktickou část absolventské práce, ke kterým bych jinak neměl přístup. Další kapitola poté zmapovala historii vývoje přepravy zbraní – obecně i v zaměření na společnost ČSA, dále se kapitoly zabývaly podmínkami při přepravě, zajištěním přepravy, potřebnou legislativou a v závěru práce poslední kapitola uvedla příklad realizace konkrétní přepravy, která vycházela z reálné přepravy společnosti.

Informace jsem čerpal ze zdrojů uvedených v seznamu použitých zdrojů a dále jsem využil svých znalostí, praktických rad a zkušeností zaměstnanců společnosti České aerolinie, a.s. a dokumentů přiložených jako přílohy této práce. Některé zdroje jsem musel překládat z anglického jazyka do češtiny, což zabralo trochu více času, ale výhodou však je, že v anglickém jazyce jsou fakta o letecké dopravě popsána mnohem rozsáhleji a podrobněji, než v češtině. Některé dokumenty či manuály pro leteckou přepravu zboží jsou výhradně pouze v anglickém jazyce, tudíž čerpání z těchto zdrojů mi bylo přínosem, že jsem se s nimi naučil pracovat.

Domnívám se, že téma této absolventské práce by mohlo být rozšířeno dále například na nekomerční přepravu zbraní a vojenského materiálu, kdy je přeprava realizována státem nebo státními orgány nebo institucemi. Otázkou však zůstává, zdali by autor rozšíření dostal přístup a povolení zveřejnit informace týkající se těchto státních a vojenských přeprav.

Tvoření této absolventské práce mi rozšířilo vědomosti v letecké cargo přepravě a přineslo mi mnoho nových zkušeností. Spolupráce s firmou ČSA byla vynikající. Myslím si, že tato práce pro společnost však nebude nijak přínosná. Doufám, že čtenáři zde najdou veškeré důležité informace týkající se tohoto tématu.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- [1] CEMPÍREK, Václav a Rudolf KAMPF. *Nebezpečné zboží v logistických systémech*. Vyd. 1. Pardubice: Institut Jana Pernera, 2004, 84 s. ISBN 80-86530-22-1.
- [2] DE BROUWER, Wilfried. Cargo Manifest (Air). *Cargo Manifest* [online]. [cit. 2015-04-30]. 2010, 1 s. Dostupné z: <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0CEsQFjAH&url=http://log.logcluster.org/operational-environment/air-operations/LOG-4-3-AIR%2520OPERATIONS-Cargo%2520Manifest.doc&ei=wF9BVYrpM4Lsav6JgNgK&usg=AFQjCNGcvhUdd4NCVYwdlk2tA1rkZ2b6yA&bvm=bv.92189499,d.d2s> (v anglickém jazyce)
- [3] INTERNATIONAL AIR TRANSPORT ASSOCIATION. *Dangerous Goods Regulations*. Montreal, 2014. 56th Edition, 974 p., ISBN 978-92-9252-364-0
- [4] KUBEŠA, Ing. Karel. *Moderní trendy v dopravě a přepravě pro 21. století: Logistika v silniční dopravě*. Krnov, 2012, 71 s. Dostupné z: <http://www.ssamp-krnov.cz/download/log.pdf>. Studijní opora. Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace.
- [5] SIXTA, Josef a Václav MAČÁT. *Logistika: teorie a praxe*. Vyd. 1. Brno: CP Books, 2005, 315 s. Business books (CP Books). ISBN 80-251-0573-3.
- [6] ZEMAN, Petr. *Letecká přeprava nákladu*. Brno, 2010, 37 s. Dostupné z: https://www.vutbr.cz/www_base/zav_prace_soubor_verejne.php?file_id=27878. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně. Vedoucí práce Ing. Róbert Šošovička, Ph.D.
- [7] ŽEMLIČKA, Zdeněk a Jaroslav MYNÁŘÍK. *Doprava a přeprava*. Vyd. 1. Praha: Pro Dopravní vzdělávací institut vydal Nadatur, 2008-, 161 s. ISBN 978-80-7270-030-1.

Legislativa

- [1] ČESKO. Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). § 1, odst. 1. In: *Sbírka zákonů*. 08.03.2002 Dostupný také z: www.mvcr.cz/soubor/sb016-09-pdf.aspx

Internetové zdroje

- [1] Auto.iDnes.cz. *Historie automobilismu v datech* [online]. [cit. 2015-03-27].
Dostupné z: http://auto.idnes.cz/historie-automobilismu-v-datech-doc-/auto_ojetiny.aspx?c=A060127_172200_auto_ojetiny_fdv
- [2] České aerolinie, a.s. *Historie* [online]. [cit. 2015-04-14].
Dostupné z: <http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/history.htm>
- [3] České aerolinie, a.s. *Letadlová flotila* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/aircraft_fleet2.htm
- [4] České aerolinie, a.s. *Profil společnosti* [online]. [cit. 2015-03-17].
Dostupné z: http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/corporation_profile.htm
- [5] DSV. *Majetkové pojištění zásilek při přepravě* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.dsv.cz/doprava-a-preprava/cargo-pojisteni/>
- [6] EASA. *The agency* [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: <https://www.easa.europa.eu/the-agency> (v anglickém jazyce)
- [7] ECAC. *About ECAC* [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: https://www.ecac-ceac.org/about_ecac (v anglickém jazyce)
- [8] EUROCONTROL. *Who we are* [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: <https://www.eurocontrol.int/articles/who-we-are> (v anglickém jazyce)
- [9] Faktura. *Vzor faktury ke stažení zdarma* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.faktura-formular.cz/>
- [10] Flying. Swiss made. NOTOCi, Loadsheets i inne [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: <https://flyingswissmade.wordpress.com/2012/02/> (v anglickém jazyce)
- [11] IATA. *About us* [online]. [cit. 2015-04-16].
Dostupné z: <http://www.iata.org/about/Pages/index.aspx> (v anglickém jazyce)
- [12] IATA. *DG Shipper's Declaration (DGD)* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <https://www.iata.org/whatwedo/cargo/dgr/Pages/shippers-declaration.aspx>
- [13] HCCH. *20: Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=82 (v anglickém jazyce)
- [14] International Civil Aviation Organization. *About ICAO* [online]. [cit. 2015-04-16].
Dostupné z: <http://www.icao.int/about-icao/Pages/default.aspx> (v anglickém jazyce)
- [15] LOGISTICS ARENA. *What is Cargo Manifest & Certificate of Origin?* [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://economictimes.indiatimes.com/customs-support/what-is-cargo-manifest-certificate-of-origin/dhlarticleshow/14320755.cms> (v anglickém jazyce)
- [16] Military history. ANTILL, P. *Military Logistics: A Brief History* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: http://www.historyofwar.org/articles/concepts_logistics.html (v anglickém jazyce)
- [17] Ministerstvo dopravy. *Letecká doprava* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: http://www.mdcr.cz/cs/Legislativa/Legislativa/Legislativa_CR_letecka/
- [18] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Základní informace oddělení mezinárodních kontrolních režimů* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument10749.html>
- [19] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Základní informace oddělení vojenského materiálu* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument55858.html>

- [20] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Udělování licence k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument106417.html>
- [21] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument56926.html>
- [22] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Kontakt* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/kontakt.html>
- [23] Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Legislativa* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument55863.html>
- [24] Miras.cz *LOGISTIKA Manipulační a přepravní jednotky* [online]. [cit. 2015-04-27].
Dostupné z: <http://www.miras.cz/seminarky/logistika/manipulacni-prepravni-jednotky.php>
- [25] National university of Singapore. *1971 Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://cil.nus.edu.sg/1971/1971-convention-for-the-suppression-of-unlawful-acts-against-the-safety-of-civil-aviation/> (v anglickém jazyce)
- [26] O nás | Český Aeroholding, a.s. *Historie* [online]. [cit. 2015-04-14].
Dostupné z: <http://www.cah.cz/cs/o-nas/>
- [27] SKYbrary. *Chicago Convention* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.skybrary.aero/index.php/Chicago_Convention (v anglickém jazyce)
- [28] SkyTeam – O nás – České aerolinie. *SkyTeam* [online]. [cit. 2015-04-14].
Dostupné z: http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/alliance_skyteam.htm
- [29] Steamzine.cz. *Richard Trevithick – konstruktér první parní lokomotivy* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.steamzine.cz/richard-trevithick-konstrukter-prvni-parni-lokomotivy/>
- [30] The '60s at 50. *Saturday, September 14, 1963: Tokyo Convention* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://the60sat50.blogspot.cz/2013/09/saturday-september-14-1963-tokyo.html> (v anglickém jazyce)
- [31] The Postal History of ICAO. *The Warsaw System on air carriers liability* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: http://www.icao.int/secretariat/PostalHistory/the_warsaw_system_on_air_carriers_liability.htm (v anglickém jazyce)
- [32] Úřad pro civilní letectví. *Povinně zveřejňované informace* [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: <http://www.caa.cz/urad/povinne-zverejnovane-informace>
- [33] Úřad pro civilní letectví. *Přehled právních předpisů* [online]. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://www.caa.cz/predpisy/prehled-pravnych-predpisu>
- [34] Válka. *Studená válka* [online]. [cit. 2015-04-29].
Dostupné z: <http://www.hrozna-valka.estranky.cz/clanky/www.fgfff.de.html>
- [35] Vítejte na zemi. *Historie letecké dopravy* [online]. [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: http://vitejtenazemi.cz/cenia/index.php?p=historie_letecke_dopravy&site=doprava
- [36] Wonderful World Of Dangerous Goods. *NOTOC-Notification To Captain/Special Load Notification* [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://dangerousgoodstraining.blogspot.cz/2009/02/links.html> (v anglickém jazyce)
- [37] Znalost. *Co je letecký nákladní list?* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: <http://www.rahnsinger.com/co-je-letecky-nakladni-list/>

Firemní materiály

- [1] Interní data společnosti České aerolinie, a.s., poskytnuta dne 19. března 2015 panem Jindřichem Zemanem (ČSA) ohledně přeprav zboží na letových linkách společnosti ČSA
- [2] Přepravní podmínky pro zboží v letecké dopravě společnosti České aerolinie, a.s.

Seznam obrázků

Obrázek 1 Logo společnosti České aerolinie, a.s.	2
Obrázek 2 Příklad označení zásilky.....	16
Obrázek 3 Příklad manipulační jednotky 1. řádu	22
Obrázek 4 Palety s náboji ve skladě v Praze	35

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet přeprav zbraní a vojenského materiálu společností ČSA	8
Tabulka 2 Popis IATA kódů z grafu číslo 2.....	9
Tabulka 3 Popis IATA kódů z grafu číslo 3	10
Tabulka 4 Klasifikace nebezpečného zboží.....	12
Tabulka 5 Kombinace nebezpečného zboží v nákladovém prostoru letadla.....	13
Tabulka 6 Souhrn informací o přepravě zboží	32

Seznam příloh

Příloha č. 1: Počet přeprav na letištích odeslání - kompletní

Příloha č. 2: Počet přeprav na letištích určení - kompletní 1/2

Příloha č. 3: Počet přeprav na letištích určení - kompletní 2/2

Příloha č. 4: Příklady labelů nebezpečného zboží

Příloha č. 5: Příklady ostatních labelů

Příloha č. 6: Příklady leteckých kontejnerů

Příloha č. 7: Letecké cesty konkrétní přepravy

Příloha č. 8: Prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží, strana 1 z 2

Příloha č. 9: Prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží, strana 2 z 2

Příloha č. 10: Air Waybill

Příloha č. 11: Vývozní licence

Příloha č. 12: NOTOC

Příloha č. 13: Cargo manifest

Příloha č. 14: Uživatelské prostředí programu Cargospot GSA

Příloha č. 15: Fotografie letadel Airbus A319-100 a ATR72

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Počet přeprav na letištích odeslání - kompletní

Kód	Počet přeprav	Název	Město	Stát
MXP	1275	Malpensa International Airport	Milán	Itálie
PRG	771	Letiště Václava Havla Praha	Praha	Česká republika
FRA	275	Frankfurt am Main International	Frankfurt nad Mohanem	Německo
BRU	70	Brussels Airport	Brusel	Belgie
BEG	54	Belgrade Nikola Tesla Airport	Bělehrad	Srbsko
OTP	40	Henri Coandă International Airport	Bukurešť	Rumunsko
LHR	37	London Heathrow Airport	Londýn	Velká Británie
ZRH	31	Zürich Airport	Curych	Švýcarsko
TLV	24	Ben Gurion International Airport	Tel Aviv	Izrael
ZAG	20	Zagreb Airport	Záhřeb	Chorvatsko
LCA	17	Larnaca International Airport	Larnaca	Kypr
ATH	16	Eleftherios Venizelos International Airport	Athény	Řecko
JFK	16	John F Kennedy International Airport	New York	USA
STR	16	Stuttgart Airport	Stuttgart	Německo
SVO	16	Sheremetyevo International Airport	Moskva	Rusko
MUC	15	Franz Josef Strauss International Airport	Mnichov	Německo
BTS	14	M. R. Štefánik Airport	Bratislava	Slovensko
CDG	13	Charles de Gaulle International Airport	Paříž	Francie
BCN	12	Barcelona International Airport	Barcelona	Španělsko
AUS	10	Austin Bergstrom International Airport	Austin	USA
BIO	9	Bilbao Airport	Bilbao	Španělsko
FCO	9	Leonardo Da Vinci (Fiumicino) International Airport	Řím	Itálie
LYS	9	Lyon Saint-Exupéry Airport	Lyon	Francie
KBP	8	Boryspil International Airport	Kyjev	Ukrajina
SOF	8	Sofia Airport	Sofia	Bulharsko
KSC	7	Košice Airport	Košice	Slovensko
LNZ	7	Linz Airport	Linz	Rakousko
MAD	7	Madrid Barajas International Airport	Madrid	Španělsko
TLL	7	Tallinn Airport	Tallin	Estonsko
HEL	6	Helsinki Vantaa Airport	Helsinky	Finsko
TRN	6	Torino / Caselle International Airport	Torino	Itálie
BOS	3	General Edward Lawrence Logan International Airport	Boston	USA
LJU	3	Ljubljana Jože Pučnik Airport	Ljubljana	Slovinsko
ARN	2	Stockholm-Arlanda Airport	Stockholm	Švédsko
DUS	2	Düsseldorf International Airport	Düsseldorf	Německo
HAM	2	Hamburg Airport	Hamburk	Německo
ISB	2	Benazir Bhutto International Airport	Islamabad	Pákistán
RIX	2	Riga International Airport	Riga	Litva
VIE	2	Vienna International Airport	Vídeň	Rakousko
VNO	2	Vilnius International Airport	Vilnius	Litva
YYZ	2	Lester B. Pearson International Airport	Toronto	Kanada
BRQ	1	Brno-Tuřany Airport	Brno	Česká republika
BSL	1	EuroAirport Basel-Mulhouse-Freiburg	Bale	Francie
BUD	1	Budapest Liszt Ferenc International Airport	Budapešť	Maďarsko
DFW	1	Dallas Fort Worth International Airport	Dallas	USA
DXB	1	Dubai International Airport	Dubai	Spojené arabské Emiráty
HAN	1	Hannover Airport	Hannover	Německo
HKG	1	Hong Kong International Airport	Hong Kong	Hong Kong
MSQ	1	Minsk International Airport	Minsk	Bělorusko
SFO	1	San Francisco International Airport	San Francisco	USA
TPE	1	Taiwan Taoyuan International Airport	Taipei	Taiwan
WAW	1	Warsaw Chopin Airport	Varšava	Polsko
YUL	1	Montreal / Pierre Elliott Trudeau International Airport	Montreal	Kanada

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 2: Počet přeprav na letištích určení - kompletní 1/2

Kód	Počet přeprav	Název	Město	Stát
PRG	278	Letiště Václava Havla Praha	Praha	Česká republika
MAD	129	Madrid Barajas International Airport	Madrid	Španělsko
BUD	126	Budapest Liszt Ferenc International Airport	Budapešť	Maďarsko
BRU	120	Brussels Airport	Brusel	Belgie
OTP	119	Henri Coandă International Airport	Bukurešť	Rumunsko
BEG	99	Belgrade Nikola Tesla Airport	Bělehrad	Srbsko
OSL	96	Oslo Gardermoen Airport	Oslo	Norsko
FRA	89	Frankfurt am Main International	Frankfurt nad Mohanem	Německo
ARN	88	Stockholm-Arlanda Airport	Stockholm	Švédsko
KBP	78	Boryspil International Airport	Kyjev	Ukrajina
ALA	75	Almaty Airport	Almaty	Kazachstán
LCA	74	Larnaca International Airport	Larnaca	Kypr
CAI	73	Cairo International Airport	Káhira	Egypt
ODS	71	Odessa International Airport	Oděsa	Ukrajina
BTS	70	M. R. Štefánik Airport	Bratislava	Slovensko
SOF	68	Sofia Airport	Sofia	Bulharsko
TLL	67	Tallinn Airport	Tallin	Estonsko
TBS	60	Tbilisi International Airport	Tbilisi	Gruzie
ZRH	60	Zürich Airport	Curych	Švýcarsko
FCO	56	Leonardo Da Vinci (Fiumicino) International Airport	Řím	Itálie
AMS	53	Amsterdam Schiphol Airport	Amsterdam	Nizozemsko
MXP	53	Malpensa International Airport	Milán	Itálie
LJU	52	Ljubljana Jože Pučnik Airport	Ljubljana	Slovinsko
TLV	49	Ben Gurion International Airport	Tel Aviv	Izrael
CDG	47	Charles de Gaulle International Airport	Paříž	Francie
ZAG	46	Zagreb Airport	Záhřeb	Chorvatsko
VNO	45	Vilnius International Airport	Vilnius	Litva
KIV	44	Chişinău International Airport	Kišiněv	Moldávie
EVN	41	Zvartnots International Airport	Yerevan	Arménie
HEL	40	Helsinki Vantaa Airport	Helsinky	Finsko
RIX	37	Riga International Airport	Riga	Litva
LED	36	Pulkovo Airport	St. Petersburg	Rusko
SVO	34	Sheremetyevo International Airport	Moskva	Rusko
KSC	33	Košice Airport	Košice	Slovensko
JFK	31	John F Kennedy International Airport	New York	USA
WAW	29	Warsaw Chopin Airport	Varšava	Polsko
ATH	27	Eleftherios Venizelos International Airport	Athény	Řecko
MSQ	27	Minsk International Airport	Minsk	Bělorusko
SKP	27	Skopje Alexander the Great Airport	Skopje	Makedonie
ICN	23	Incheon International Airport	Soul	Jižní Korea
BEY	18	Beirut Rafic Hariri International Airport	Beirut	Libanon
DUS	14	Düsseldorf International Airport	Düsseldorf	Německo
BUH	13	Metropolitan Area Airport	Bukurešť	Rumunsko
LHR	12	London Heathrow Airport	Londýn	Velká Británie

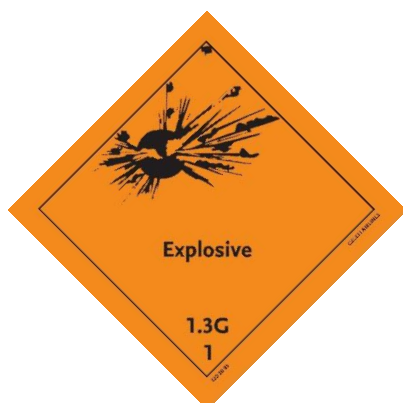
Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 3: Počet přeprav na letištích určení - kompletní 2/2

Kód	Počet přeprav	Název	Město	Stát
CPH	11	Copenhagen Kastrup Airport	Kodaň	Dánsko
AUH	10	Abu Dhabi International Airport	Abu Dhabí	Spoj. Arabské Emiráty
SXB	9	Strasbourg Airport	Štrasburk	Francie
TAS	8	Tashkent International Airport	Taškent	Uzbekistán
BCN	7	Barcelona International Airport	Barcelona	Španělsko
HAM	7	Hamburg Airport	Hamburk	Německo
HAJ	6	Hannover Airport	Hannover	Německo
ILZ	5	Žilina Airport	Žilina	Slovensko
MCO	5	Orlando International Airport	Orlando	USA
BLQ	4	Bologna / Borgo Panigale Airport	Boloňa	Itálie
BRQ	4	Brno-Tuřany Airport	Brno	Česká republika
STR	4	Stuttgart Airport	Stuttgart	Německo
TXL	4	Berlin-Tegel International Airport	Berlín	Německo
BIO	3	Bilbao Airport	Bilbao	Španělsko
GVA	3	Geneva Cointrin International Airport	Ženeva	Švýcarsko
IEV	3	Kiev Zhuliany International Airport	Kyjev	Ukrajina
LAS	3	McCarran International Airport	Las Vegas	USA
MUC	3	Franz Josef Strauss Inter. Airport	Mnichov	Německo
OSR	3	Ostrava Leos Janáček Airport	Ostrava	Česká republika
SVX	3	Koltsovo Airport	Yekaterinburg	Rusko
KUF	2	Kurumoch International Airport	Samara	Rusko
NCE	2	Nice-Côte d'Azur Airport	Nice	Francie
SKG	2	Thessaloniki Macedonia International Airport	Thessaloniki	Řecko
WDH	2	Hosea Kutako International Airport	Windhoek	Namibie
BOS	1	General Edward Lawrence Logan International Airport	Boston	USA
CGN	1	Cologne Bonn Airport	Cologne	Německo
CMB	1	Bandaranaike International Colombo Airport	Colombo	Srí Lanka
GOH	1	Godthaab / Nuuk Airport	Nuuk	Grónsko
GOJ	1	Nizhny Novgorod International Airport	Nižní Novgorod	Rusko
GYD	1	Heydar Aliyev International Airport	Baku	Azerbajdžán
MAN	1	Manchester Airport	Manchester	Velká Británie
MIA	1	Miami International Airport	Miami	USA
MLA	1	Luqa Airport	Luqa	Malta
MNL	1	Ninoy Aquino International Airport	Manila	Filipíny
MRS	1	Marseille Provence Airport	Marseille	Francie
OUL	1	Oulu Airport	Oulu	Finsko
PDX	1	Portland International Airport	Portland	USA
ROV	1	Rostov-na-Donu Airport	Rostov na Donu	Rusko
STO	1	Metropolitan Area	Stockholm	Švédsko
UFA	1	Ufa International Airport	Ufa	Rusko
ULN	1	Chinggis Khaan International Airport	Ulan Bátor	Mongolsko
VCE	1	Venezia - Marco Polo Airport	Benátky	Itálie
YUL	1	Montreal / Pierre Elliott Trudeau International Airport	Montreal	Kanada

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 4: Příklady labelů nebezpečného zboží

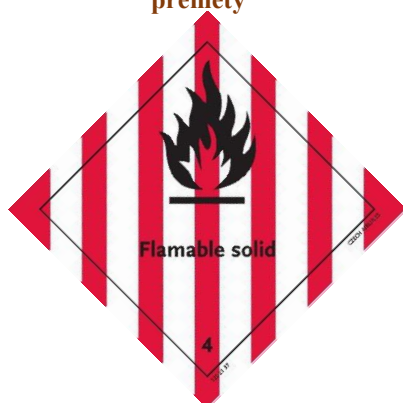
Výbušné látky a předměty

Plyny

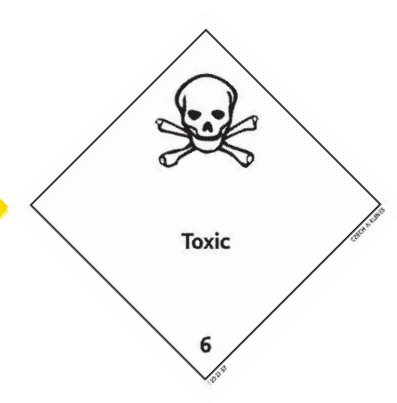
Hořlavé kapaliny

Hořlavé tuhé látky

Látky podporující hoření

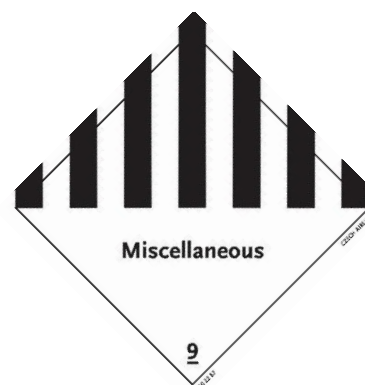
Jedovaté látky

Radioaktivní látky

Žíravé látky

Různé nebezpečné látky a předměty

Zdroj: Intranet společnosti ČSA, dne 21. 4. 2015, Autor - vlastní úpravy

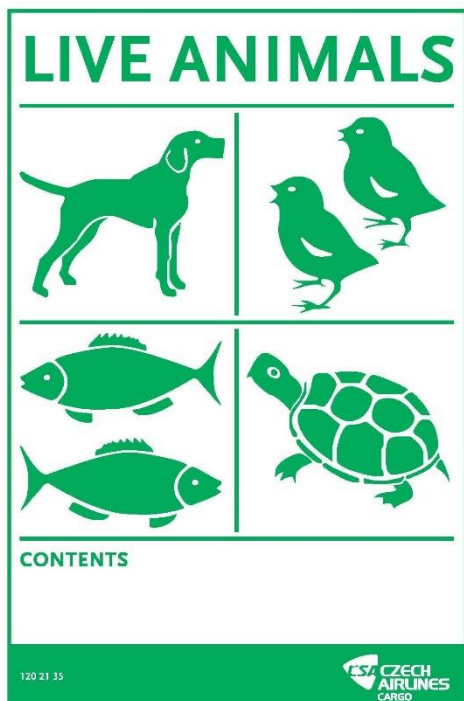
Příloha č. 5: Příklady ostatních labelů

Label značící, že zásilka může být pouze na palubě cargo letadla

Label varující, že zásilka obsahuje křehké zboží

Label značící živá zvířata v zásilce

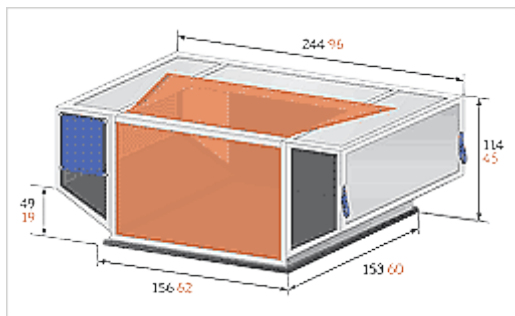

Label značící laboratorní zvířata v zásilce

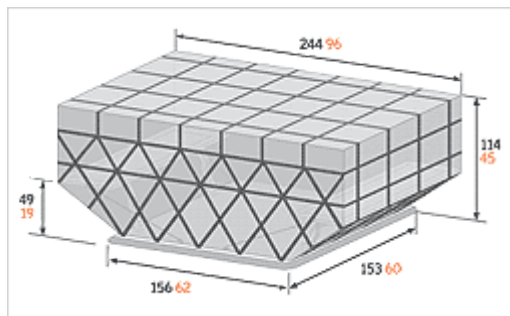
Zdroj:

Intranet společnosti ČSA, dne 21. 4. 2015, Autor - vlastní úpravy

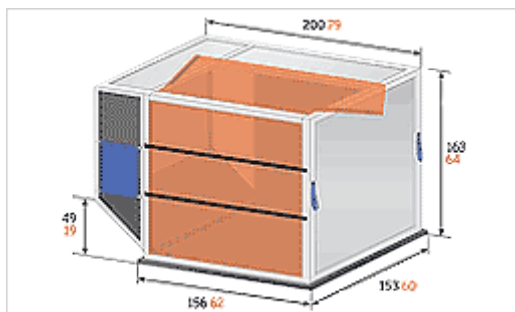
Příloha č. 6: Příklady leteckých kontejnerů

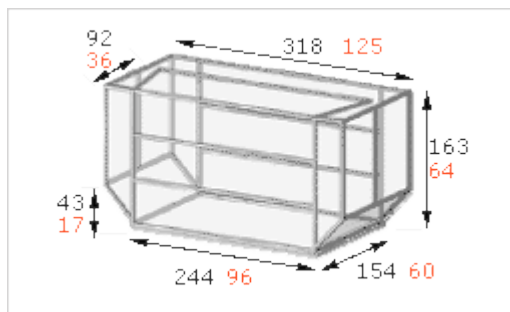
Typ AKH
 Rozměry 244 x 159 x 114 cm
 Vnitřní objem 3,6 m³
 Nosnost 1500 kg
 Vhodný pro letadla A320

Typ PKC
 Rozměry 244 x 153 x 114 cm
 Vnitřní objem 3,6 m³
 Nosnost 1518 kg
 Vhodný pro letadla A320, A330, A340

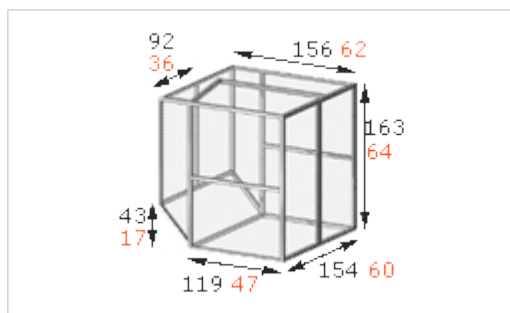
Typ AKE
 Rozměry 200 x 153 x 163 cm
 Vnitřní objem 4,3 m³
 Nosnost 1501 kg
 Vhodný pro letadla B747, B757-200F, B767,
 B777, MD11, A330, A340

Typ DQF
 Rozměry 318 x 154 x 163 cm
 Vnitřní objem 7,2 m³
 Nosnost 2322 kg
 Vhodný pro letadla B767

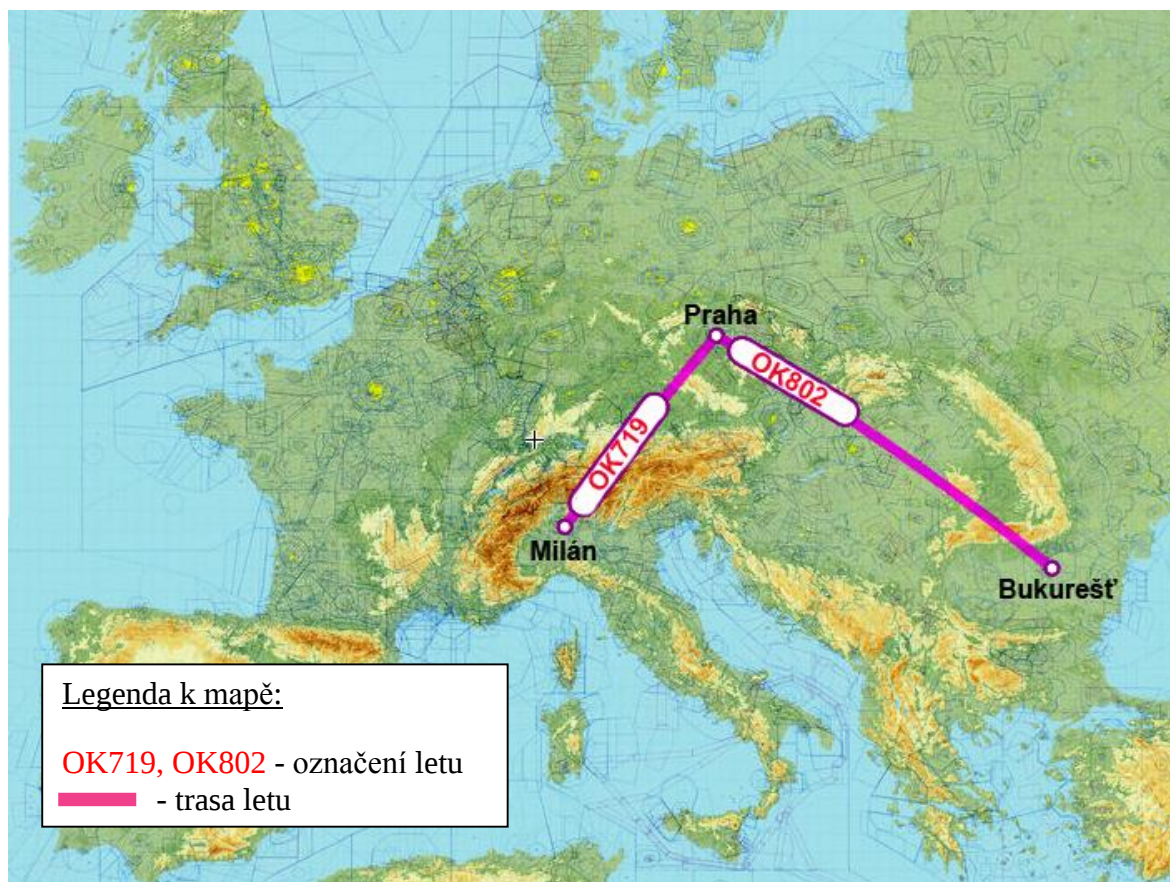
Typ AMJ
 Rozměry 318 x 244 x 244 cm
 Vnitřní objem 17 m³
 Nosnost 6469 kg
 Vhodný pro letadla B747, MD11

Typ DPE
 Rozměry 156 x 154 x 163 cm
 Vnitřní objem 3,4 m³
 Nosnost 1149 kg
 Vhodný pro letadla B767

Zdroj: ZEMAN, Petr. *Letecká přeprava nákladu*. Brno, 2010. Dostupné z: <http://bit.ly/1b7Ihjo>.
 Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně. Vedoucí práce Ing. Róbert Šošovička, Ph.D.

Příloha č. 7: Letecké cesty konkrétní přepravy

Zdroj: <http://bit.ly/1Hzt33H> ke dni 16. 4. 2015, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 8: Prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží, strana 1 z 2

SHIPPER'S DECLARATION FOR DANGEROUS GOODS

Shipper CAPRI WEAPONS PIZZA STREET 3 23900 LECCO, ITALY		Air Waybill No. 064-	
Consignee TARATOR WEAPONS DANGOEROUS STREET 10 15968 BUCHAREST, ROMANIA		Page 1 Of 2 Pages Shipper's Reference Number (optional)	
Two completed and signed copies of this Declaration must be handed to the operator.		WARNING Failure to comply in all respects with the applicable Dangerous Goods Regulations may be in breach of the applicable law, subject to legal penalties.	
TRANSPORT DETAILS This shipment is within the limitations prescribed for: (delete non-applicable)		Airport of Departure: MILAN	
PASSENGER AND CARGO AIRCRAFT	XXXXXX XXXXXX ONLY		
Airport of Destination: BUCHAREST		Shipment type (delete non-applicable) NON-RADIOACTIVE XXXXXXXXXX	
NATURE AND QUANTITY OF DANGEROUS GOODS			
Dangerous Goods Identification			
UN or ID No.	Proper Shipping Name	Class or Division (Subsidiary Risk)	Packing Group
UN 0012	CARTRIDGES FOR WEAPONS, INERT PROJECTILE	1.4S	
		Quantity and type of packing 23 FIBREBOARD BOXES X 10,41 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.0,48 EACH OVERPACK USED X 3 #1#2#3 TOTAL NET QUANTITY PER OVERPACK KG.239,43 31 FIBREBOARD BOXES X 7,26 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.0,55 EACH OVERPACK USED X 1 #4 TOTAL NET QUANTITY KG.225,06 12 FIBREBOARD BOXES X 10,36 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.1,07 EACH	
		Packing Inst. 130	
		Authori zation	
Additional Handling Information 24 HOURS EMERGENCY PHONE NUMBERS			
I hereby declare that the contents of this consignment are fully and accurately described above by the proper shipping name, and are classified, packaged, marked and labelled/placarded, and are in all respects in proper condition for transport according to applicable international and national governmental regulations. I declare that all of the applicable air transport requirements have been met.		Name/Title of Signatory Place and Date Lecco, 12th February 2015 Signature (see warning above)	

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 9: Prohlášení odesílatele o nebezpečném zboží, strana 2 z 2

SHIPPER'S DECLARATION FOR DANGEROUS GOODS							
Shipper CAPRI WEAPONS PIZZA STREET 3 23900 LECCO, ITALY				Air Waybill No. 064- Page 2 Of 2 Pages Shipper's Reference Number <i>(optional)</i>			
Consignee TARATOR WEAPONS DANGEROUS STREET 10 15968 BUCHAREST, ROMANIA							
Two completed and signed copies of this Declaration must be handed to the operator.				WARNING Failure to comply in all respects with the applicable Dangerous Goods Regulations may be in breach of the applicable law, subject to legal penalties.			
TRANSPORT DETAILS This shipment is within the limitations prescribed for: <i>(delete non-applicable)</i>				Airport of Departure: MILAN			
PASSENGER AND CARGO AIRCRAFT		XXXXXX XXXXXX ONLY					
Airport of Destination: BUCHAREST				Shipment type <i>(delete non-applicable)</i> NON-RADIOACTIVE XXXXXXXX			
NATURE AND QUANTITY OF DANGEROUS GOODS							
Dangerous Goods Identification				Quantity and type of packing	Packing Inst.	Authori- zation	
UN or ID No.	Proper Shipping Name	Class or Division (Subsidiary Risk)	Packing Group				
UN 0012	CARTRIDGES FOR WEAPONS, INERT PROJECTILE	1.4S		10 FIBREBOARD BOXES X 4,32 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.0,63 EACH 6 FIBREBOARD BOXES X 7,26 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.0,55 EACH 2 FIBREBOARD BOXES X 10,41 KG NET QUANTITY EACH NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.0,48 EACH 1 FIBREBOARD BOX X 5,18 KG NET QUANTITY NET EXPLOSIVE QUANTITY KG.1,07 EACH OVERPACK USED X 1 #5 TOTAL NET QUANTITY KG.237,08	130		
Additional Handling Information 24 HOURS EMERGENCY PHONE NUMBERS							
I hereby declare that the contents of this consignment are fully and accurately described above by the proper shipping name, and are classified, packaged, marked and labelled/placarded, and are in all respects in proper condition for transport according to applicable international and national governmental regulations. I declare that all of the applicable air transport requirements have been met.				Name/Title of Signatory Place and Date Lecco, 12th February 2015 Signature <i>(see warning above)</i>			

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

ROYOGRAF- VARESE - TEL. 0332 241616 R.A.

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 11: Vývozní licence

**AL DIRIGENTE AREA ORDINE E SICUREZZA PUBBLICA DELLA PREFETTURA
UFFICIO TERRITORIALE DEL GOVERNO di LECCO**

OGGETTO: AVVISO DI TRASPORTO

IL sottoscritto [REDACTED] intestatario della licenza di fabbricazione e tenuta in deposito di munizioni per armi comuni, da guerra ed esplosivi presso l'omonimo stabilimento di Lecco, frazione di Belledo via Santa Barbara nr.4 –

COMUNICA

che trasporterà per via ordinaria, entro 90 giorni, dal proprio stabilimento al valico aeroporto di Milano /Linate-Malpensa, il sotto elencato materiale di armamento, oggetto dell'autorizzazione [REDACTED] 17/02/2015:

1°lotto
No. 5.000 Art 46 47 – Cartuccia cal. 308 Winchester
No. 1.000 Art 46 47 – Cartuccia cal. 338 Lapua Magnum
No. 37.000 Cartuccia cal. 4,6x30mm
No. 71.000 Cartuccia cal. 9x19mm
Cat. 5a - classe 1.4S - UN 0012 - gruppo A -

Merce destinata in [REDACTED]

Con osservanza. [REDACTED]

[REDACTED] 18/02/2015

**IL DIRIGENTE AREA ORDINE E SICUREZZA PUBBLICA DELLA PREFETTURA
UFFICIO TERRITORIALE DEL GOVERNO di LECCO**

LETTO l'avviso sopra esteso;
VISTO l'art.28 del T.U.L.P.S., 3° Comma;
VISTA l'autorizzazione [REDACTED] del 17/02/2015;
VISTI gli atti d'Ufficio;

PRENDE ATTO

Che la richiedente Società trasporterà, per la successiva esportazione in **ROMANIA**, il materiale sopra descritto, da prelevare nello stabilimento della Società richiedente, sito in [REDACTED], a condizione che durante il trasporto siano scrupolosamente osservate tutte le norme di legge ed i regolamenti vigenti in materia.

Si fa obbligo al titolare della licenza di ottemperare alle norme sulla disciplina della circolazione stradale, nonché degli art. 52 del T.U.L.P.S. e 103 del relativo Regolamento di esecuzione;

Il presente avviso è valido per **90 giorni** a decorrere da oggi.

[REDACTED] - 2 MAR. 2015

[REDACTED]

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Príloha č. 12: NOTOC

Page 1 of 2													
SPECIAL LOAD - NOTIFICATION TO CAPTAIN													
Station of Loading		Flight Number		Date		Aircraft Registration		Prepared by					
LHR						HB-SLR		AGATA DEREN-PAWSKA					
DANGEROUS GOODS													
Station of Unloading	Air Waybill Number	Proper Shipping Name	Class or Division For Class 1 compat. grp.	UN or ID Number	Sub Risk	Number of Packages	Net quantity or Transp. Ind. per package	Radio-active Mat. Categ.	PG	IMP Code	ERG	C A O	Loaded
ZRH	724-97923976	LIFE-SAVING APPLIANCES, SELF-INFLATING	9	UN2990		1	96.0 kg G			RMD	9L		AKH61428LX
ZRH	724-96554065	OVERPACK (01)											AKH61484LX
		DRY ICE	9	UN1845		1	8.0 kg			ICE	9L		AKH61484LX
ZRH	724-96554065	END OVERPACK (01)											AKH61484LX
ZRH	724-97884673	SULPHURIC ACID	8	UN2796		3	0.994 L		II	RCM	8L		DKH80041LX
There is no evidence that any damaged or leaking packages containing dangerous goods have been loaded on the aircraft. (see mass and balance documentation)													
OTHER SPECIAL LOAD													
Station of Unloading	Air Waybill Number	Contents and Description	Number of Packages	Quantity	Supplementary Information				Code	Loaded			
										ULD ID	POS		
ZRH	724-97920771	BANKNOTES	2	6.2 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97920782	BANKNOTES	4	14.7 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97884673	CHEMS	2	35.099998 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-96549983	BANKNOTES	6	23.700001 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97907784	DIAMONDS	3	50.700001 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-96573234	AC PTS	4	14.0 kg					AOG	AKH61484LX	42		
ZRH	724-97907810	JEWELLERY	1	7.2 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97911181	BANKNOTES	2	36.5 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-95567006	WATCHES	1	10.4 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97911192	PREC METAL	25	492.0 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97911214	BANKNOTES	4	44.299999 kg					VAL	DKH80041LX	13		
ZRH	724-97884673	CHEMS	3	0.994 L					VAL	DKH80041LX	13		

Zdroj: Flying. Swiss made. NOTOCi, Loadsheets i inne [online]. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <https://flyingswissmade.wordpress.com/2012/02/>

Příloha č. 13: Cargo manifest

Cargo Manifest (Air)

The Consignor (Ad Hoc flights) or AMO (long-term operations) is responsible for drawing up the cargo manifest, a document that provides full information about all cargo on board an aircraft. It contains:

- The number of the corresponding Air Waybill
- Weight & number of “parcels” of cargo
- Description of contents of “parcels”.

Two copies of the manifest should be provided for each airfield at which the aircraft lands, including the departure airfield and final destination.

CARGO MANIFEST				
Carrier				
Marks of Nationality and Registration* Flight N° Date				
Point of loading Point of unloading				
(Place) (Place)				
Air Waybill Number	Number of packages	Nature of goods*	for use by operator only	for official use only
*To be completed only when required by the State				

Zdroj: DE BROUWER, Wilfried. Cargo Manifest (Air). *Cargo Manifest* [online]. [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://bit.ly/1bW3gHt>

Příloha č. 14: Uživatelské prostředí programu Cargospot GSA

OK Production version: CSP-14.9.0-Final-GEN-HF-23APR2015-126 (DAVIDMRAZEK OK-PRG) Booking

Main Master Data Pricing Options Help

1 Booking 2 Availability 3 Current Booking 4 Flight Export 5 Load Advice 6 Booking List 7 Query

AWB: 064 Issue: OK Origin: MXP Dest: OTP SRN: 2015-04-20 Seq: 304520

Agent: DHL GLOBAL FORWARDING SPA -MI... Status: FCO Currency: Charges:

REF: Customs: C Type: IATA Class:

Pieces: 5 Weight: 1212.3 Volume: 2.072 MC Density: Charge Weight: 1212.5 SLAC: UN#:

Nature Goods: CARTRIDGES FOR WEAPO Adhoc Ref. Priority: DIM OCI ULD Irregularities Availability FVR

SHC: HEA RXS Product: Price Class:

Origin	Dest	Carrier	Flight #	Flight Date	Alloc	Allotment	Group	Weight	Volume	uld
MXP	PRG	OK	719	11MAR15	KK					
PRG	OTP	OK	802	13MAR15	KK					

Shipper: Consignee: Is Master ☐

Handling: DANGEROUS GOODS AS PER ATTACHED SHIPPERS DECLARATION Calc Rate: 0.450

Reference: 246654

OSI: OK TO FWD IATA Note:

Remarks: CAA APPROVAL GRANTED: APP NO.7132

FVB FFA Query Send Msg Show Msgs History Notes Prints Revenue Inhibit Autobooking ☐

Record 1 of 1

Active Screens

Menu

Booking

Record List

Query (F7)

Edit (F2)

Add (Ins)

Delete (Del)

OK

Exit Screen

Zdroj: Interní data společnosti ČSA, Autor – vlastní úpravy

Příloha č. 15: Fotografie letadel Airbus A319-100 a ATR72

Na obrázku P1 je vyobrazeno letadlo typu Airbus A319-100, které přepravovalo zásilku v kapitole 6 z Milána do Prahy. Na obrázku P2 je vyobrazeno letadlo, které letělo v první termín z Prahy do Bukurešti. Tento typ letadla má omezenější kapacitu pro cargo náklad. Z tohoto důvodu se zásilka opozdila, jelikož na své cestě pokračovala v jiný den opět letadlem typu Airbus A319-100.

Obrázek P1 - Airbus A319-100

Zdroj: České aerolinie, a.s. *Letadlová flotila* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/aircraft_fleet2.htm

Obrázek P2 - ATR72

Zdroj: České aerolinie, a.s. *Letadlová flotila* [online]. [cit. 2015-05-04].
Dostupné z: http://www.csa.cz/cs/portal/quicklinks/about-us/aircraft_fleet2.htm